

1. Hesabat ili ərzində ölkə ərazisində elmi-tədqiqatların yerinə yetirilməsinə ümumi daxili xərclərin mütləq həcmi və ümumi daxili məhsula faiz nisbəti ilə hansı göstərici hesablanır?
 - √ milli səviyyədə elmi-tədqiqatçıların miqyası;
 - elmin maddi- texniki bazası
 - elmin əsas fondlarının ümumi həcmi
 - elmi-tədqiqat və işləmələrdə çalışan işçilərin orta sayı
 - elmi təşkilatların dövrüvə vəsaitlərinin həcmi
2. [Hansı məhsullar innovasiya məhsulu hesab edilir?
 - müəssisənin gündəlik buraxdığı hər növ məhsul və xidmətlər
 - kənar üçün işlər və xidmətlər
 - √ yeni yaradılan(prinsipcə təzə) və ya təkmilləşdirilmiş habelə təzə və ya xeyli yaxşılaşdırılmış istehsal metodlarına əsaslanan məhsullar
 - yarımfabrikatlar
 - hazır məmulatlar
3. Verilənlərdən hansı innovasiyalar üzrə əsaslı xərclərə daxil edilmir?
 - tikililərin, torpaq sahələrinin və təbiətdən istifadə obyektlərinin əldə edilməsi xərcləri
 - √ xammal və materiallar
 - innovasiya fəaliyyətini həyata keçirmək üçün zəruri olan maşınlar
 - avadanlıqlar
 - sair əsas vəsaitlər
4. Tədqiqat və işləmələrə daxili xərclər maliyyələşmə mənbələri üzrə necə qruplaşdırılır?
 - kreditor borcları
 - kredit təşkilatlarındakı xüsusi hesablardan götürülən vəsaitlər
 - √ özünə məxsus vəsaitlər, büdcə vəsaitləri, kənar fondların vəsaitləri, xarici hüquqi və fiziki şəxslərin vəsaitləri
 - bank kreditləri
 - debitor borcları
5. Verilənlərdən hansılar tədqiqat və işləmələrin daxili xərclərinin tərkibində ayrıca nəzərdən keçirilir?
 - işçilərin əmək haqqı
 - materiallar
 - xammal
 - sosial sığortaya ayırmalar
 - √ əsaslı və cari xərclər
6. Verilənlərdən milli səviyyədə elmi-tədqiqatçıların miqyasını səciyyələndirən ümumiləşdirici statistika göstəricisi hansıdır?
 - elmi-tədqiqat və işləmələrdə çalışan işçilərin orta sayı
 - elmin maddi- texniki bazası
 - √ hesabat ili ərzində ölkə ərazisində elmi-tədqiqatların yerinə yetirilməsinə ümumi daxili xərclərin mütləq həcmi və ümumi daxili məhsula faiz nisbəti
 - elmi təşkilatların dövrüvə vəsaitlərinin həcmi
 - elmin əsas fondlarının ümumi həcmi
7. Verilənlərdən elmin maliyyə resurslarının əsas statistika göstəricisi hansıdır?
 - √ elmi tədqiqatlara faktiki xərclərin ümumi məbləği
 - elmi-tədqiqat işlərinin tətbiqinin səmərəliliyi
 - həmin məbləğin dövlət büdcəsinin məxaricindəki xüsusi çəkisi
 - elmə ayrılan pul vəsaitlərinin ümumi məbləği
 - elmi idarələrdə çalışan işçilərin orta illik əmək haqqı

8. Yerli informasiya texnologiyaları, yeni təşkilati strukturlar, keyfiyyət nəzarət sistemi, məhsulun sertifikatlaşdırılması, idarə etmənin müasir metodlarının tətbiqi dedikdə nə başa düşülür?
- Proses innovasiyaları;
 - Məhsuldar innovasiya;
 - təzə materialların əldə olunması
 - təzə yarımfabrikatların əldə olunması
 - ✓ Təşkilati innovasiya;
9. Mənfəət əldə etmək məqsədilə vəsait qoyuluşunun reallaşdırılması üzrə bütün hərəkətləri əhatə edən fəaliyyət növü dedikdə nə başa düşülür
- İnnovasiya fəaliyyəti;
 - texniki fəaliyyət.
 - elmi fəaliyyət;
 - bədii fəaliyyət;
 - ✓ İnnovasiya fəaliyyəti;
10. Məhsuldar innovasiyalar nədir?
- məhsul verən innovasiyalar
 - təzə funksiyaların əldə olunması
 - ✓ təzə materialların, yarımfabrikatların və dəstlərin tətbiqi, təzə məhsulların və ya funksiyaların əldə olunması
 - təzə yarımfabrikatların əldə olunması
 - təzə materialların əldə olunması
11. Elmin maddi-texnika bazası hansı ünsürlərdən ibarətdir?
- bina və tikililər
 - ✓ əsas və dövrüyyə vəsaitləri
 - elmi cihazlar, avtomatlaşdırma vasitələri və hesablama texnikası
 - maşın və avadanlıqlar
 - ötürücü qurğular
12. Elmi-tədqiqat və işləmələrlə məşğul olan heyətin kateqoriyaları hansılardır?
- aspirantlar
 - ✓ tədqiqatçılar, texniklər, köməkçi heyət və sair heyət
 - fəhlələr
 - qulluqçular
 - kiçik xidmət- edici heyət
13. Elmi potensial nədir?
- elmin maddi-texniki bazasıdır
 - ✓ elmin malik olduğu resurslar məcmudur
 - elmi kadrların ümumi sayıdır
 - elmin maliyyə resurslarıdır
 - informasiya resurslarıdır
14. Milli elmi-texniki nailiyyətlərin yayılma intensivliyini xarakterizə edən nisbi göstərici hansıdır?
- ölkə ərizəçilərinin xaricə verdikləri patent ərizəçilərinin və ixtiralar üçün ölkə ərizəçilərinin daxili patent idarələrinə verdikləri ərizələrin nisbəti ilə yayılma əmsali
 - qabaqcıl istehsal texnologiyalarının tətbiq olunma dərəcəsi
 - ✓ əhalinin hər on min nəfərinə düşən ixtiraçılığa verilən patent ərizələrinin sayı
 - ölkə daxilindəki ərizəçilər tərəfindən verilən patent ərizələrinin sayının patent ərizələrinin ümumi sayına nisbəti
 - xarici ərizəçilər tərəfindən verilən patent ərizələrinin sayının daxili patent ərizələrinin sayına nisbəti
15. Təşkilati innovasiya nədir?

- təşkilatın yenidən qurulması
- marketinq bölmələrinin yaradılması
- əməyin təşkili formaları
- √ yerli informasiya texnologiyaları, yeni təşkilati strukturlar, keyfiyyətə nəzarət sistemi, məhsulun sertifikatlaşdırılması, idarə etmənin müasir metodlarının tətbiqi
- müəssisənin daxili quruluşunun təkmilləşdirilməsi

16. Proses innovasiyaları nədir?

- istehsalatda daha təkmil metodların tətbiqi
- √ istehsalın yeni texnologiyaları, avtomatlaşdırmanın daha yüksək səviyyəsi, istehsalın təşkilinin yeni metodları
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- qabaqcılların iş üsullarının tətbiqi
- mexanikləşmənin yüksək səviyyəsi

17. Verilənlərdən elmi təşkilatların əsas fondlarla təminatının ümumiləşdirici göstəricisi hansıdır?

- əsas fondların qalıq dəyəri
- √ əsas vəsaitlərin həcmnin, o cümlədən maşın və avadanlıqların dəyərinin məşğul olan həyətin sayına nisbəti
- əsas vəsaitlərin ümumi həcmi
- dövriyyə vəsaitlərinin ümumi həcmi
- maşın və avadanlıqların ümumi dəyəri

18. Yalnız maliyyə aktivlərinə qoyula bilər:

- təkrar investisiyalar;
- xarici investisiyalar;
- birbaşa investisiyalar;
- sair investisiyalar.
- √ portfel investisiyalar;

19. Verilənlərdən real investisiyalara hansı daxil edilmir?

- avadanlıq və tikililərə
- maşın və avadanlıqlara
- bina və tikililərə
- nəqliyyat vasitələrinə
- √ qiymətli kağızlara vəsait qoyuluşu

20. Qeyri-maliyyə aktivlərinə verilənlərdən hansılar daxil edilmir?

- komputer və kommunikasiya texnikasına qoyuluşlar
- √ qiymətli kağızlara qoyulan vəsaitlər
- dövriyyə kapitalına qoyuluşlar
- əsas kapitala qoyuluşlar
- hərəkət edən və etməyən əmlaka sərf olunan vəsaitlər

21. İntestisiya fəaliyyəti subyektlərinə kimlər aid edilir?

- investisiya fəaliyyətinə nəzarət edən şəxslərdir
- investisiya fəaliyyətini maliyyələşdirən şəxslərdir
- investisiya nəticəsində yaradılan obyektlərin alıcılarıdır və ya icarəçiləridir.
- √ investisiya layihəsini həyata keçirmək üçün səlahiyyət verilmiş sifarişçilər, layihə-axtarış və tikinti-quraşdırma və başqa işləri icra edən pordratçılar
- investisiya prosesində payla iştirak edən fiziki və hüquqi şəxslərdir.

22. İntestor kimdir?

- investisiya qoymaq ideyasını irəli sürən şəxsdir.

- ✓ vəsait qoymaq məqsədilə istifadəni təmin etmək haqqında qərar qəbul edən fiziki və ya hüquqi şəxslərdir
- investisiya fəaliyyəti ilə əlaqəsi olan fiziki və ya hüquqi şəxsdir
- investisiyanı həyata keçirən bubyektlərdir.
- investisiyanı maliyyələşdirən fiziki və ya hüquqi şəxslərdir

23. İnvestisiya fəaliyyəti anlamı nədir?

- obyektlərin icarəyə götürülməsidir
- obyektlərə vəsait qoyuluşudur
- əsas fondların yararlı vəziyyətdə saxlanması üçün görülən işləridir.
- ✓ mənfəət əldə etmək məqsədilə vəsait qoyuluşunun reallaşdırılması üzrə bütün hərəkətləri əhatə edən bir prosesdir
- obyektlərin icarəyə verilməsidir

24. . İnvestisiya anlamı nədir?

- həmin obyektlərin genişləndirilməsidir
- sahibkarlıq fəaliyyəti obyektlərinin yaradılmasıdır
- ✓ mənfəət və ya səmərə əldə etmək məqsədilə sahibkarlıq fəaliyyəti obyektlərinə qoyulan pul vəsaitləridir, qiymətli kağızlardır və başqa əmlakdır.
- yeni obyektlərin icarəyə götürülməsidir
- həmin obyektlərin yenidən qurulmasıdır

25. Ümumi investisiyadan kapitalın bərpasına ayrılmış investisiyanı çıxmaqla hansı göstərici hesablanır ?

- digər investisiyalar.
- birbaşa xarici investisiyalar;
- ✓ xalis investisiyalar;
- portfel investisiyalar;
- sosial investisiyalar;

26. Maliyyə investiyası hansı formalarda olur?

- ümumi və xüsusi.
- ✓ qısamüddətli və uzunmüddətli;
- sadə və mürəkkəb;
- daxili və xarici;
- mühüm və qeyri-mühüm;

27. əsas kapitala , maddi dövriyyə vasitələri ehtiyatlarının artırılmasına, qiymətlilərə, maddi qeyri-istehsal aktivlərinin və qeyri-maddi qeyri-istehsal aktivlərinin əldə edilməsinə qoyulmuş kapital dedikdə nə başa düşülür?

- rezidentlərin investisiyaları;
- portfel investisiyası.
- ✓ real aktivlərə investisiyalar;
- maliyyə investisiyaları;
- xarici investisiyalar;

28. Yeni əsas fond obyektlərinin yaradılmasına və mövcud müəssisənin genişləndirilməsinə, yenidən qurulmasına təkmilləşdirilməsinə və texnika ilə silahlandırılmasına çəkilən xərclər dedikdə nə başa düşülür?

- qeyri-maddi aktivlərə pul qoyuluşu;
- dövlət ehtiyatlarının artırılmasına vəsait qoyuluşu;
- torpaq sahələrinin əldə edilməsi xərcləri
- maddi-dövriyyə vəsaitlərinə pulqoyuluşu;
- ✓ Sərmayə qoyuluşu;

29. [Müəssisənin investisiya potensialı nədir?

- ✓ planlaşdırılan dövrdə bazarda mövcud olan şərait və situasiyalarla reallaşdırıla bilən investisiya resurslarının maksimum həcmidir
- müəssisənin debitor və kreditor borclarının fərqi dedikdə nə başa düşülür

- debitor borcların həcmidir
- müəssisənin banklardakı xüsusi hesablarındakı pul vəsaitidir.
- kassada olan pul vəsaitidir

30. Maliyyə qoyuluşları aktivlərinə, xüsusilə də kredit qoyuluşlarına, səhmlərə, istiqraz və rəqəllərinə və digər qiymətli kağızlara, sair maliyyə aktivlərinə qoyuluşlar hansı investisiyaya aiddir:

- real aktivlərə investisiyalar;
- rezidentlərin investisiyaları;
- xarici investisiyalar;
- ✓ maliyyə investisiyaları;
- portfel investisiyası.

31. Səmərəliliyin qiymətləndirilməsində tətbiq olunan faktiki xalis gəlir necə hesablanır?

- obyektin satışından əldə olunan puldan əməyin ödənməsi xərclərini çıxmaqla
- pul mədaxilindən maddi resursların məsarifini çıxmaqla
- ümumi gəlirdən istehsal və satış xərclərini çıxmaqla
- ✓ satışdan əldə olunan maliyyə nəticəsindən cari xərclərin büdcəyə ödənişlərin və kredit üzrə faizlərin məbləğini çıxmaqla
- əlavə edilmiş dəyərləri toplanmaqla

32. Investisiyaların səmərəliliyini təhlil etmək və qiymətləndirmək üçün statistika hansı göstəricilərdən istifadə edir?

- ✓ xalis gəlir, ödənmə müddəti, investisiyaların gəlirliliyi indeksi
- obyektin satışından pul mədaxili
- əmək məhsuldarlığı
- maya dəyəri
- əlavə edilmiş dəyər

33. Verilənlərdən hansı sərmayə qoyuluşu qiymətlərinin defilyator indeksidir?

•

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum p_1} : \frac{\sum q_0 p_0}{\sum q_0}$$

✓

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

•

$$I = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

•

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_1 p_0}$$

•

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_1}$$

34. Verilənlərdən hansı sərmayə qoyuluşunun fiziki həcm indeksidir?

•

$$I = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

•

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum p_1} : \frac{\sum q_0 p_0}{\sum q_0}$$

•

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_1 p_0}$$

•

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

√

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_1}$$

35. Verilənlərdən hansı sərmayə qoyuluşunun dəyər indeksidir?

•

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_1}$$

•

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum p_1} : \frac{\sum q_0 p_0}{\sum q_0}$$

•

$$I = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0}$$

√

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

•

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_1 p_0}$$

36. Verilənlərdən hansılar sərmayə qoyuluşunun texnoloji quruluşuna daxil olmur?
- istehsal alət və inventarlarına çəkilən xərclər
 - ✓ əsaslı təmir xərcləri
 - tikinti işlərinə xərclər
 - layihə-axtarış işlərinə xərclər
 - avadanlıqların əldə edilməsi və quraşdırılması xərcləri
37. Balans mənfəəti 12 mln. manat, əsas istehsal vəsaitlərinin orta dəyəri 19 mln. manat, dövrüyyə vəsaitlərinin orta dəyəri isə 11 mln. manat olmuşdur. Bunlara əsasən ümumi rentabelliği hesablayın
- 9%
 - 5%;
 - 36%;
 - 3% ;
 - ✓ 40%;
38. Müəssisənin ümumi (balans) rentabelliğini verilən düsturlardan hansı ilə hesablamaq olar?
- $R = XM:MS$
 - $R = (XM:Am) 100$
 - $R = (XM:CA) 100$
 - $R = (SM:\dot{I}X) 100$
 - ✓ $R = (MB:\dot{I}K) 100$
39. Müəssisənin maliyyə sabitliyinin dəyişməsinə qiymətləndirmək üçün hansı əmsal tətbiq olunur:
- likvidlik əmsalı;
 - avtonomiya əmsalı;
 - özünəməxsus vəsaitlərin və borc vəsaitlərinin nisbəti əmsalı;
 - ✓ manevretmə əmsalı;
 - bunların hamısı.
40. Sabitlik əmsalının optimal qiyməti neçəyə bərabərdir:
- ✓ 1
 - -1
 - 0.5
 - 1.2
 - 0
41. Müəssisənin tədiyyə qabiliyyətini proqnozlaşdırmaq üçün hansı əmsal hesablanır?
- manevretmə əmsalı;
 - ✓ likvidlik əmsalı;
 - özünəməxsus vəsaitlərin və borc vəsaitlərinin nisbəti əmsalı.
 - maliyyə sabitliyi əmsalı;
 - avtonomiya əmsalı;
42. Müəssisənin təsərrüfat dövrüyyəsinə başqa mənbələri (borc vəsaitlərini) cəlb etmək imkanlarını müəyyən edərkən hansı əmsaldan istifadə olunur?
- avtonomiya əmsalı;
 - özünəməxsus vəsaitlərin və borc vəsaitlərinin nisbəti əmsalı.

- likvidlik əmsalı;
- √ maliyyə sabitliyi əmsalı;
- manevretmə əmsalı;

43. Müəssisənin maliyyə vəziyyətinin borc mənbələrindən asılı olmamaq dərəcəsini müəyyən etmək üçün hansı əmsal tətbiq olunur?

- √ avtonomiya əmsalı;
- maliyyə sabitliyi əmsalı;
- manevretmə əmsalı;
- likvidlik əmsalı;
- özünəməxsus vəsaitlərin və borc vəsaitlərinin nisbəti əmsalı.

44. Müəssisənin öz vəsaitləri ilə manevr etmək imkanlarını müəyyən edərkən hansı əmsaldan istifadə olunur?

- √ manevretmə əmsalı;
- maliyyə sabitliyi əmsalı;
- avtonomiya əmsalı;
- özünəməxsus vəsaitlərin və borc vəsaitlərinin nisbəti əmsalı.
- likvidlik əmsalı;

Müəssisənin aşağıdakı məlumatı vardır. (mln.man.)

- 45.
1. Ümumi pul mədaxili -240
 2. Daxili xərclər – 60
 3. Xarici xərclər – 120
 4. Vergilər – 10

Müəssisənin xalis mənfəətini hesablayın.

- √ 50
- 110
- 90
- 30
- 120

Müəssisənin aşağıdakı məlumatı vardır.(mln.man.)

- 46.
1. Ümumi pul mədaxili -120
 2. Daxili xərclər – 30
 3. Xarici xərclər – 60
 4. Vergilər – 5

Müəssisənin mənfəətini hesablayın.

- 20
- 60
- 90
- √ 30
- 25

47. Müəssisənin sərəncamında qalan xalis mənfəəti necə hesablanır?

- ayrı-ayrı bölmələrin əldə etdiyi gəlirləri toplamaqla
- satışdan əldə olunan mənfəətin üzərinə satışdan kənar gəlirlərin və xərclərin saldosunu gəlməklə
- məhsul satışından əldə olunan ümumi pul mədaxilindən istehsal və satış xərclərini çıxmaqla
- √ balans mənfəətinin vergiyə cəlb olunan məbləğindən güzəştləri nəzərə almaqla və vergiləri çıxmaqla
- bölüşdürülən mənfəətin məbləğlərini toplamaqla

48. Müəssisənin balans (ümumi) mənfəəti necə hesablanır?

- ümumi pul mədaxilindən vergiyə verilən avansları çıxmaqla
- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələrinin əldə etdiyi gəlirləri toplamaqla
- hər cürə satışdan əldə olunan mənfəəti toplamaqla
- √ əmtəəlik məhsulun satışından əldə olunan mənfəətin üzərinə başqa maddi qiymətliyərin satışından mənfəəti və satışdan kənar əməliyyatlardan gəlirlərin və xərclərin saldosunu gəlməklə
- ümumi gəlirdən vergi güzəştlərini çıxmaqla

49. əmtəəlik məhsulun satışından əldə olunan mənfəətin məbləği necə hesablanır?
- ümumi pul mədaxilindən daxili xərcləri çıxmaqla
 - ayrı-ayrı məhsulların satışından əldə olunan gəliri toplamaqla
 - sair gəlirləri və itgiləri toplamaqla
 - ✓ məhsul və xidmətlərin satışından əldə olunan pul mədaxilindən tam (kommersiya) maya dəyərini çıxmaqla
 - ümumi pul mədaxilindən xarici xərcləri çıxmaqla
50. [Vergi tutulana qədərki mənfəətin məbləği necə hesablanır?
- ✓ məhsul və xidmətlərin, malların və əmlakın satışından əldə olunan vəsaitdən xərcləri çıxmaqla
 - satışdan əldə olunan vəsaitdən material xərclərini çıxmaqla
 - məhsul və xidmətlərin satışından əldə olunan pul mədaxilindən pul xərclərini çıxmaqla
 - satışdan pul mədaxilindən daxili xərcləri çıxmaqla
 - satışdan pul mədaxilindən xarici xərcləri çıxmaqla
51. Müəssisənin maliyyə nəticələri və maliyyə vəziyyəti statistikasının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?
- müəssisənin pul gəlirlərini uçota almaq
 - onların təhlili metodlarını müəyyən etmək
 - göstəricilər sistemini işləyib hazırlamaq
 - ✓ müəssisənin maliyyə nəticələrinə dair məlumatları toplamaq, işləyib hazırlamaq və təhlil etmək
 - müəssisənin ümumi xərclərini müəyyən etmək
52. Firmanın balans mənfəətinin onun istehsal fondlarının orta dəyərinə nisbətindən alınan göstərici nəyi göstərir?
- Məhsulun rentabelliyni
 - ✓ Ümumi rentalbelliyi
 - Sabit orta məsrəfi;
 - Dəyişən ümumi məsrəfi;
 - Ümumi xərci;
53. Məhsulun satışından əldə edilən mənfəətin ümumi məsrəfə bölünməsinə alınan göstəriciyə statistikada nə ad verirlər?
- Ümumi xərci;
 - ✓ Məhsulun rentabeliyi;
 - Ümumi mənfəət
 - Xalis mənfəət;
 - Ümumi rentalbelliyi
54. Məhsulun rentabeliliyinin 3% ümumi məsrəfin 9000 mln. manat olduğunu bilərək məhsul satışından əldə edilən mənfəətin məbləğini hesablayın:
- 320 mln manat;
 - ✓ 270 mln manat
 - 360 mln manat;
 - 330 mln manat;
 - 250 mln manat;
55. Məhsul satışından əldə edilən mənfəətin məbləğinin 360 mln. manat, ümumi məsrəfin 4000 mln. manat olduğunu bilərək məhsulun rentabeliliyini hesablayın:
- 3% ;
 - 36%;
 - ✓ 9%;
 - 6%;
 - 25%;
56. Məhsulun rentabeliliyinin 9% ümumi məsrəfin 4000 mln. manat olduğunu bilərək məhsul satışından əldə edilən mənfəətin məbləğini hesablayın:

- 330 mln manat;
- 270 mln manat;
- 250 mln manat;
- 320 mln manat;
- ✓ 360 mln manat

57. Məhsul satışından əldə edilən mənfəətin məbləğinin 270 mln. manat, ümumi məsrəfin 9000 mln. manat olduğunu bilərək məhsulun rentabeliliyini hesablayın:

- 36%;
- 25%;
- 13 %
- 46%
- ✓ 3%

58. Məhsul satışından əldə edilən mənfəətin məbləğinin 500 mln. manat, ümumi məsrəfin 8000 mln. manat olduğunu bilərək məhsulun rentabeliliyini hesablayın:

- 13 %
- 25%;
- 36%;
- ✓ 6,25
- 46%

59. Məhsulun rentabelliynin 25%, umumi məsrəfin 600 mln. manat olduğunu bilərək məhsul satışından əldə edilən mənfəətin məbləğini hesablayın:

- 200 mln. Manat;
- 600 mln. manat;
- 25 mln. Manat;
- 300 mln. Manat
- ✓ 150 mln. Manat;

60. Məhsul satışından əldə edilən mənfəətin məbləğinin 400 mln. manat, ümumi məsrəfin 8000 mln. manat olduğunu bilərək məhsulun rentabeliliyini hesablayın:

- 36%;
- 25%;
- 3% ;
- 6%;
- ✓ 5%;

61. Məhsulun rentabelliynin 20%, istehsal və satış xərclərinin 800 mln. man. olduğunu bilərək məhsul satışından əldə edilən mənfəəti hesablayın

- 152 mln.man
- ✓ 160 mln.man
- 120 mln.man
- 136 mln.man
- 145 mln.man

62. Məhsul satışından əldə edilən mənfəətin məbləğinin 800 milyon man., həmin məhsulların tam maya dəyərini 2000 milyon manat olduğunu bilərək məhsulun rentabelliyni hesablayın

- ✓ 40%
- 45%
- 20%
- 50%
- 30%

63. Məhsulun satışından əldə edilən mənfəətin istehsal və satış xərclərinin məbləğinə nisbətindən alınan göstəricilər statistikalarda nə deyilir?
- əsas kapitalın rentabelliği
 - xalis rentabellik
 - ✓ məhsulun rentabelliği
 - ümumi rentabellik
 - dövriyyə kapitalının rentabelliği
64. Kapitalın hərəkətinə dair hesabatda hansı məlumatlar verilir?
- əsas kapitala dair göstəricilər
 - dövriyyə kapitalına dair göstəricilər
 - xalis rentabellik
 - istehsal xərclərinin ümumi məbləği
 - ✓ öz kapitalına, istehlak fondlarına, qarşıdakı ödənişlər üçün ehtiyatlara dair məlumatlar
65. Mənfəət və itgilərə dair hesabatda hansı göstəricilər verilir?
- daxili xərclərin məbləği
 - ✓ satılmış məhsulların iş və xidmətlərin maya dəyəri, kommersiya xərcləri, idarəetmə xərcləri
 - əsas fəaliyyətdən mənfəət
 - əsas fəaliyyətlə əlaqədar olan xərclər
 - xarici xərclərin məbləği
66. Hesabat ilində müəssisənin maliyyə nəticələrini təhlil etmək üçün hansı hesabat formasının məlumatlarından istifadə olunur?
- mühasibat balansının
 - mühasibat balansına əlavədən
 - pul vəsaitlərinin hərəkətinə dair hesabatdan
 - ✓ mənfəət və itgilərə dair hesabatdan
 - kapitalın hərəkətinə dair hesabatdan
67. Əmtəlik məhsulun satışından əldə edilmiş mənfəətin məbləği əsas dövrdə 2000 milyon manat, hesabat dövründə isə 2400 milyon manat olmuşdur. Əgər satılmış əmtəlik məhsulun maya dəyərinin əsas dövrdə 4000 milyon manat, hesabat dövründə isə 4615 milyon manat olduğunu nəzərə alsaq hesabat dövründə satılmış əmtəlik məhsulun rentabellik göstəricisini hesablayın:
- 48%
 - 46 %
 - 50%
 - ✓ 52 %
 - 37 %
68. Əmtəlik məhsulun satışından əldə edilmiş mənfəətin məbləği əsas dövrdə 2000 milyon manat, hesabat dövründə isə 2400 milyon manat olmuşdur. Əgər satılmış əmtəlik məhsulun maya dəyərinin əsas dövrdə 4000 milyon manat, hesabat dövründə isə 4615 milyon manat olduğunu nəzərə alsaq əsas dövrdə satılmış əmtəlik məhsulun rentabellik göstəricisini hesablayın:
- ✓ 50%
 - 46 %
 - 37 %
 - 48%
 - 52 %
69. Məhsul və xidmətlərin satışından pul mədaxilinin 1200 min man, dövriyyə vəsaitlərinin ortaillik dəyərinin isə 300 min manat olduğunu bilərək dövretmə əmsalını hesablayın
- 6
 - 12
 - 10
 - 8
 - ✓ 4

70. Müəssisənin dövriyyə vəsaitlərindən istifadə göstəriciləri hansılardır?

- √ dövriyyə əmsalı, təhkim olunma əmsalı
- məhsulun rentabelliği
- mənfəət
- fondverimi
- fondtutumu

71. Təhkim olunma əmsalının 0,33 olduğunu bilərək dövriyyə əmsalını hesablayın

- 2.5
- 4.0
- 5.0
- √ 3.0
- 2.0

72. Dövriyyə əmsalının 5 olduğunu bilərək təhkim olunma əmsalını hesablayın

- √ 0.2
- 0.1
- 0.5
- 0.4
- 0.3

73. Likvidlik əmsalının aşağı düşməsi nə deməkdir?

- müəssisənin tədiyyə qabiliyyətinin yaxşılaşması deməkdir
- müəssisənin öz vəsaitlərilə manevr etmək qabiliyyətinə malik olduğunu göstərir
- gələcəkdə tədiyyə qabiliyyətinin necə olcağını söyləməyə imkan verir
- √ müəssisənin tədiyyə qabiliyyətinin pisləşdiyini göstərir
- müəssisənin tədiyyə qabiliyyətinin dəyişmədiyini göstərir

74. Manevretmə əmsalının dinamikada artması nə deməkdir?

- müəssisənin maliyyə dinamikasında sabit olmadığını göstərir
- müəssisənin öz vəsaitlərilə manevr etmək qabiliyyətinə malik olmadığını göstərir.
- √ müəssisənin maliyyə vəziyyətinin sabit olmasını əks etdirir
- müəssisənin maliyyə vəsaitinə ehtiyacının olduğunu göstərir
- müəssisənin tədiyyə qabiliyyətinin aşağı olmasıdır

75. Bir dövriyyənin müddəti necə hesablanır?

- √ öyrənilən dövrdəki təqvim günlərinin sayının dövriyyə əmsalına bölməklə
- dövriyyə kapitalının ümumi həcminin müəssisə işçilərinin orta sayına nisbətə
- mobil vəsaitlərin ümumi məbləğini təqvim günlərinin sayına bölməklə
- dövriyyə iştirak edən dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığının maddi xərclərə nisbətə
- immobil vəsaitlərin ümumi məbləğini müəssisənin iş günlərinin sayına nisbətə

76. Dövtmə əmsalının 4 olduğunu bilərək təhkim olunma əmsalını hesablayın

- 0.1
- 0.2
- 0.8
- 0.5
- √ 0.25

77. Dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyəsinin sayı necə hesablanır?

- istehsal və tədavül xərclərinin ümumi məbləğinin dövriyyə vəsaitlərinin orta məbləğinə bölməklə

- material xərclərinin məbləğini ietahsal ehtiyatların orta qalığına bölməklə
- məhsul istehsalına və satışına çəkilən daxili xərclərin ümumi məbləğinin dövrüyyə vəsaitlərinin dövrün əvvəlinə olan qalığına nisbət ilə
- istehsal və tədavül xərclərinin xarici xərclərin məbləğinə nisbəti ilə
- ✓ satışdan daxil olan pul vəsaitini dövrüyyə vəsaitinin orta qalığına nisbət ilə

78. Debitor borclarının dövrüyyəsi əmsalı necə hesablanır?

- debitor borclarının ödənmə müddəti ilə
- dövrədəki təqvim günlərinin sayının debitor borclarının orta qalığına nisbət ilə
- müəyyən tarixə olan debitor borclarının məbləğinin həmin tarixə müəssisənin pul resurslarının ümumi həcminə nisbəti ilə
- ✓ satışdan əldə olunan pul vəsaitinin məbləğinin debitor borclarının məbləğinə nisbəti ilə
- debitor borcların kreditor borclarına nisbəti ilə

79. Debitor borcları nədir?

- ✓ mal, iş və xidmətlər üçün alıcılarla hesablaşmalar, təhtəl hesab şəxslərin borcları, mal satan və podratçılara verilən avanslar üzrə borclardır
- müəssisənin daxili hesablaşmalar üzrə borclarıdır.
- müəssisənin başqa müəssisə və təşkilatlara olan borcudur
- əmək haqqı üzrə işçilərlə hesablaşmalardır
- müəssisənin xarici mal satanlara olan borclarıdır

80. Oxşar iqtisadi məqsəd və funksiyalara malik çoxsaylı müəssisələrin məcmusu adlanır?

- ✓ sektor;
- təşkilat;
- sahə;
- birlik
- müəssisə;

81. Kimlər müəssisə hesab olunur?

- ayrı-ayrı fiziki şəxslər
- ayrı-ayrı sahibkarlar
- ✓ müstəqil balansla malik olan ən kiçik və yaxud ən iri instituion vahiddir
- başqa vahidlərlə təsərrüfat münasibətinə girmək hüququ olmayan vahiddir
- qeydiyyat şəhadətnaməsi və lisenziyası olan vahiddir

82. İlin əvvəlinə işçilərin sayı - 893, il ərzində işə qəbul edilənlər - 360, işdən çıxanlar isə - 403, o cümlədən öz arzusu ilə çıxanlar 321, nizam-intizamı pozduğuna görə 12 nəfər olmuşdur. İlin sonuna işçilərin sayı 850 nəfər təşkil etmişdir. İşə qəbul edilmə üzrə dövrüyyə əmsalını hesablayın

- 38,2%
- 11%
- ✓ 41,3%
- 62%
- 36,8%

83. Müəssisələr statistikasının göstəricilər sistemi nədir?

- Göstəricilər çoxluğudur
- Müəssisələrin illik fəaliyyət nəticəsidir
- ✓ İqtisadiyyat və iqtisadi proseslərin qarşılıqlı əlaqələndirilmiş göstəricilərinin çoxluğudur
- Mücərrəd rəqəmlər yığıdır
- Hadisələri xarakterizə edən rəqəmlərdir

84. Müəssisələr statistikasını hansı hissələrdən ibarətdir?

- ✓ Kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinin statistikasını
- Qiymət və xarici ticarət statistikasını

- MHS
- Maliyyə, sığorta, dövlət büdcəsi və tədiyyə balansı statistikas
- Maliyyə və bank statistikas

85. Müəssisələr statistikas

- Fəaliyyət növləri və məhsul təsnifatları
- √ “Rəsmi statistika haqqında” Azərbaycan respublikasının qanunu
- Təsnifatlar sistemi
- Müəssisələr reqistri
- Mühasibat uçotunun vahid hesablar planı

86. Kiçik müəssisələrin fəaliyyəti hansı statistika metodu ilə öyrənilir?

- Anket müşahidəsi
- Başdan-başa müşahidə
- √ Seçmə müşahidəsi
- Monoqrafiya müşahidəsi
- Bilavasitə müşahidə

87. İri müəssisələrin fəaliyyəti hansı statistika metodu ilə öyrənilir?

- √ Başdan-başa müşahidə
- Bilavasitə müşahidə
- Anket müşahidəsi
- Monoqrafiya müşahidəsi
- Seçmə müşahidəsi

88. Həm hüquqi şəxs yaratmadan fiziki şəxs kimi fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar və həm də hüquqi şəxs kimi fəaliyyət göstərən müəssisələr necə adlanır?

- yerli vahid
- hüquqi vahid
- √ təşkilati vahid
- fiziki vahid
- institusional vahid

89. Qərarların qəbul edilməsində müəyyən müstəqilliyə malik olan, məhsul istehsal edən və xidmətlər göstərən təşkilati vahid necə adlanır:

- birlik.
- sektor;
- √ müəssisə;
- təşkilat;
- sahə;

90. Baş şirkət və onun nəzarət etdiyi törəmə müəssisələrin məcmusu necə adlanır:

- açıq müəssisələr.
- √ holdinq;
- kiçik müəssisələr;
- qapalı müəssisələr;
- məhdud cəmiyyət

91. Müəyyən olunmuş qaydada dövlət və bələdiyyə mülkiyyətindən müxtəlif təşkilati- hüquqi qurumların şəxsi mülkiyyətinə keçmiş müəssisələr adlanır:

- √ özəlləşdirilmiş müəssisələr;
- açıq müəssisələr.
- məhdud cəmiyyət
- qapalı müəssisələr;

- kiçik müəssisələr;

92. Verilənlərdən hansılar müəssisələr statistikasının məlumat mənbələrinə daxil edilmir?

- rəsmi statistikanın cari və illik hesabat formaları
- birdəfəlik və seçmə müşahidələr
- ✓ Dövlət Statistika Komitəsinin buraxdığı məcmuələr
- inzibati mənbələr
- müəssisələrin registri

93. Müəssisələr qruplaşdırılarkən hansı əlamətlər əsas götürülür?

- müəssisənin harada yerləşməsi
- necə istehsal etməsi
- nə istehsal etməsi
- ✓ mülkiyyət forması, həcmi və mənsub olduğu sahə
- onun kimə məxsus olması

94. Müəssisə termininin izahında Avropa Birliyinin Statistika Bürosunun və milli qanunvericiliyin şərhindəki fərq nədən ibarətdir?

- fərdi istehsalçıların nəzərə alınmaması
- istehsalla məşğul olmayan subyektlərin bu anlayışa daxil edilməməsi
- hüquqi şəxs kimi çıxış edən təsərrüfat subyektlərindən
- ✓ hüquqi şəxs yaratmadan fiziki şəxs kimi fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlardan
- milli qanunvericilikdə müəssisə anlayışına daha geniş təşkilatı vahid kimi baxılması

95. Yalnız bir fəaliyyət növü ilə məşğul olan müəssisələrin bir hissəsini məcmusu necə adlanır:

- ✓ sahə;
- birlik
- müəssisə;
- sektor;
- təşkilat;

96. Müəssisələr statistikasının əsas məqsədi nədən ibarətdir?

- müəssisələrin demoqrafiyasını öyrənmək
- müəssisələrin sayını öyrənmək
- ✓ MHS konsepsiyalarına əsaslanan statistika məlumatlarını əkdə etmək üçün milli təsnifatlar sistemini və müəssisələr rəqistrini yaratmaq, göstəricilər sistemini təkmilləşdirmək və ölkələr arasındakı müqayisələri təmin etmək
- Müəssisələrin fəaliyyət nəticələrini aşkar etmək
- müəssisələrin tərkibini və dinamikasını öyrənmək

97. Müəssisələr statistikasının predmeti nədir?

- müəssisələrin iqtisadiyyatını öyrənmək
- müəssisələrin fəaliyyət nəticələrini aşkar etmək və qiymətləndirmək
- ✓ müəssisələrin iqtisadiyyatında baş verən kütləvi hadisə və proseslərin kəmiyyət və keyfiyyət tərəfini öyrənərək özündə əks etdirən informasiya sistemidir
- müxtəlif sosial-iqtisadi əlamətlərə görə müəssisələri qruplaşdırmaq
- müəssisələrdə statistika müşahidəsini təşkil etmək

98. Müəssisələr statistikasında demoqrafiya termini altında nələr nəzərdə tutulur?

- Müəssisələrin həcmində dəyişməsi haqqında məlumatlar
- müəssisələrin parçalanması əsasında yeni vahidlərin yaranması haqqında məlumatlar
- köhnə texnologiya ilə işləyən müəssisələrin bağlanması haqqında məlumatlar
- iflasa uğrayan müəssisələrinin öz fəaliyyətini dayandırması haqqında məlumatlar
- ✓ müəssisələrin yaranması, birləşməsi, fəaliyyətinin dayandırılması və s. haqqında məlumatlar

99. Kiçik sahibkarlıq subyektləri hansı müəssisələr hesab olunur?
- işçilərinin sayı 30 nəfərdən və illik dövriyyəsi 300 min manatdan az olan kənd təsərrüfatı müəssisələri
 - işçilərinin sayı 10 nəfərdən və illik dövriyyəsi 200 min manatdan az olan pərakəndə ticarət, nəqliyyat və başqa fəaliyyət sahələrilə məşğul olan müəssisələr
 - işçilərinin sayı 20 nəfərdən və illik dövriyyəsi 600 min manatdan az olan topdan satış müəssisələri
 - işçilərinin sayı 100 nəfərdən və illik dövriyyəsi 500 min manatdan az olan sənaye və tikinti müəssisələri
 - ✓ işçilərin sayı 20 nəfərdən və illik dövriyyəsi 150 min manatdan az olan elmi texniki və konsalting xidmətinin müəssisələri
100. Özəlləşdirilmiş müəssisələrin sayının ölkənin regionun iqtisadiyyat sahəsinin müəssisələrinin ümumi sayına nisbətinin faizlə ifadəsi hansı göstərici ilə hesablanır:
- iqtisadiyyat sahəsinin müəssisələrinin xüsusi cəkisi.
 - ✓ Özəlləşdirilmiş müəssisələrin xüsusi cəkisi;
 - iqtisadiyyat sahəsinin müəssisələrinin ümumi sayı;
 - Özəlləşdirilmiş müəssisələrin sayı;
 - Özəlləşdirilmiş əmlakın dəyəri;
101. Hansı statistika müəssisələr statistikasına aid edilmir?
- xarici ticarət statistikasısı;
 - ✓ kənd təsərrüfatı statistikasısı;
 - qiymət statistikasısı;
 - MHS
 - maliyyə statistikasısı.
102. Fəaliyyətin coqrafiyasına görə müəssisə birlikləri bölünür:
- ✓ regional, regionlararası, transmilli;
 - daxili, xarici;
 - milli ,transmilli;
 - regionlararası,regiondaxili.
 - beynəlxalq ,milli, regional;
103. İlin əvvəlinə işçilərin sayı - 893, il ərzində işə qəbul edilənlər - 360, işdən çıxanlar isə - 403, o cümlədən öz arzusu ilə çıxanlar 321, nizam-intizamı pozduğuna görə 12 nəfər olmuşdur. İlin sonuna işçilərin sayı 850 nəfər təşkil etmişdir. Kadr axını əmsalını hesablayın.
- 11 %
 - 89 %
 - ✓ 38,2 %
 - 36,8 %
 - 62 %
104. Kəmiyyət göstəriciləri statistikasının tərkib hissələri hansılardır?
- Müəssisələrin illik və keyfiyyət göstəriciləri statistikasısı
 - ✓ Müəssisələrin qısamüddətli statistikasısı və müəssisələrin struktur statistikasısı;
 - Təsnifatlar sistemi və müəssisələr registri;
 - Mühasibat uçotunun vahid hesablar planı;
 - Cari və illik statistika.
105. Ölkənin müxtəlif regionlarında və iqtisadi fəaliyyət sektorlarında müəssisə və yerli vahidlərin əmələ gəlməsini ,mövcudluğunu və fəaliyyətinin qurtarmasını xarakterizə edən kəmiyyət göstəricilərini əldə etməyə imkan verən mühüm vasitə necə adlanır?
- mühasibat uçotunun vahid hesablar planı.
 - ✓ müəssisənin registri;
 - təsnifatlar sistemi;
 - hesab planı;
 - təsnifat;

106. Eyni trestə daxil olan bir müəssisənin hesabat dövründə istehsal etdiyi məhsulundan həmin trestin başqa müəssisəsində yeni məhsul istehsal etmək üçün emala gedən məhsulların dəyəri dedikdə nə başa düşülür?
- yüklənmiş dövriyyə;
 - satılmış məhsul.
 - əmtəlik məhsul;
 - √ trestdaxili dövriyyə;
 - ümumi dövriyyə;
107. Aşağıdakılardan hansı natural ölçü vahidlərinə aid deyil: 1 - kq, 2 - tonn, 3 - manat, 4 - litr, 5- dollar, 6- ədəd
- 2, 5
 - √ 3, 5
 - 1, 3
 - 3, 6
 - 4, 6
108. Hazır məhsul dedikdə nə başa düşülür?
- Satılmayan və bazarda mübadilənin başqa növləri üzrə istifadə edilməyən məhsullar
 - Öz şəxsi istehsalları üçün ev təsərrüfatlarında istehsal edilmiş məhsullar
 - Müəyyən hazırlıq dərəcəsinə çatdırılmış və bu müəssisə daxilində yenidən emalı gözlənilən məhsullar
 - Bir sex və ya bölmə daxilində emal prosesini başa vurmamış məhsullar
 - √ Hazırlanması götürülmüş təsərrüfat – rezident vahidi çərçivəsində başa çatmış məhsullar
109. Hesabat dövründə pulun daxil olub- olmamasından sətli olmayaraq istehlakçılara yüklənib yola salınmış məhsulların və habelə sifarişçilərin qəbul etdiyi işlərin və xidmətlərin dəyərini səciyyələndirən göstərici necə adlanır?
- bazar məhsulu ;
 - qeyri- bazar məhsulu.
 - √ yüklənmiş məhsul;
 - əmtəlik məhsul;
 - satılmış məhsul;
110. Sənaye məhsullarının əksəriyyəti hansı qiymətlə satılır?
- √ müəssisənin buraxılış qiymətindən
 - cari bazar qiymətlərindən
 - istehsalçının qiymətindən
 - əsas qiymətlərdən
 - son istehlak qiymətlərindən
111. Hazırlıq dərəcəsinə görə məhsul və xidmətlərin növləri hansılardır?
- √ Bitməmiş istehsal, yarımfabrikatlar və hazır məmulatlar
 - Yüklənmiş (yola salınmış) məhsullar
 - Bitmiş istehsal
 - Son məhsul
 - Aralıq istehlak
- 112.

Aşağıdakı məlumatlara əsasən şərti- natural ölçülərlə istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmi hesablayın: (kişi ayaqqabısını çevirməklə)

Məhsulun növləri	Miqdarı (min.cütlə)	Bir cütün istehsalına sərf edilmiş vaxt (adam saat)
Kişi ayaqqabısı	20	8
Qadın ayaqqabısı	30	6
Uşaq ayaqqabısı	50	4

- 22,5 min cüt
- ✓ 67,5 min cüt
- 42.5 min cüt
- 18,7 min cüt
- 25,5 min cüt

113. Bitməmiş (başə çatdırılmamış) istehsal dedikdə nə başə düşülür?

- Satılmayan və bazarda mübadilənin başə növləri üzrə istifadə edilməyən məhsullar
- Öz şəxsi istehlakları üçün ev təsərrüfatlarında istehsal edilmiş məhsullar
- Müəyyən hazırlıq dərəcəsinə çatmış və bu müəssisə daxilində yenidən emalı gözlənilən məhsullar
- ✓ Bir sex və ya bölmə daxilində emal prosesini başə vurmamış məhsullar
- Hazırlanması götürülmüş təsərrüfat - rezident vahid çərçivəsində başə çatmış məhsullar

114. Yarımfabrikat dedikdə nə başə düşülür?

- Satılmayan və bazarda mübadilənin başə növləri üzrə istifadə edilməyən məhsullar
- ✓ Müəyyən hazırlıq dərəcəsinə çatmış və bu müəssisə daxilində yenidən emalı gözlənilən məhsullar
- Bir sex və ya bölmə daxilində emal prosesini başə vurmamış məhsullar
- Hazırlanması götürülmüş təsərrüfat – rezident vahid çərçivəsində başə çatmış məhsullar
- Öz şəxsi istehlakları üçün ev təsərrüfatlarında istehsal edilmiş məhsullar

115. Məhsul buraxılışının müntəzəmliyini müəyyən etmək üçün hansı variasiya göstəricisindən istifadə oluna bilər?

- orta kvadratik uzaqlaşma;
- dispersiya.
- ✓ variasiya əmsalı;
- variasiya genişliyi;
- orta xətti uzaqlaşma;

116. Xidmətlər dedikdə nə başə düşülür ?

- öz şəxsi istehlakları üçün ev təsərrüfatlarında istehsal edilmiş məhsullar.
- ✓ müəyyən fərdi və ya konkret tələbləri ödəmək üçün həyata keçirilən fəaliyyət;
- əmək nəticəsində yaranmış və müəyyən maddi - əşya formasına malik maddi nemətlər;
- bazarda satılan və satılması nəzərdə tutulan məhsullar;
- satılmayan və bazarda mübadilənin başə növləri üzrə istifadə edilməyən məhsullar;

117. Məhsul buraxılışı hansı qiymətlərlə ölçülür?

- İstehlakçı qiymətilə
- FOB və SİF qiymətlərlə
- Amil qiymətilə
- ✓ Əsas və istehsalçı qiymətlərlə
- Orta qiymətlərlə

118. Məhsul və xidmətlərin ümumi buraxılışının 2000 mln.man, aralıq istehlakın isə 1400mln.man olduğunu bilərək ümumi əlavə dəyəri hesablayın:

- 800 mln.man
- ✓ 600 mln.man

- 400 mln.man
- 500 mln.man
- 700 mln.man

119. Məhsullar buraxılışının ahəngdarlığı nədir?

- mal göndərmənin bərabərliyidir
- bərabər vaxt kəsiyində məhsul buraxılışının bərabərliyidir
- mal göndərmənin bərabərliyidir
- satılmış mallar üçün pul mədaxilinin bərabərliyidir
- ✓ öyrənilən dövrün hər bir hissəsində məhsul buraxılışının plana nə dərəcədə uyğun olmasıdır

120. Bazar üçün məhsul dedikdə nə başa düşülür ?

- öz şəxsi istehlakları üçün ev təsərrüfatlarında istehsal edilmiş məhsullar.
- nəticəsində yaranmış və müəyyən maddi - əşya formasına malik maddi nemətlər;
- müəyyən fərdi və ya konkret tələbləri ödəmək üçün həyata keçirilən fəaliyyət;
- satılmayan və bazarda mübadilənin başqa növləri üzrə istifadə edilməyən məhsullar;
- ✓ bazarda satılan və satılması nəzərdə tutulan məhsullar;

121. Qeyri – bazar məhsulu dedikdə nə başa düşülür ?

- əmək nəticəsində yaranmış və müəyyən maddi - əşya formasına malik maddi nemətlər
- bazarda satılan və satılması nəzərdə tutulan məhsullar;
- ✓ satılmayan və bazarda mübadilənin başqa növləri üzrə istifadə edilməyən məhsullar;
- öz şəxsi istehlakları üçün ev təsərrüfatlarında istehsal edilmiş məhsullar.
- müəyyən fərdi və ya konkret tələbləri ödəmək üçün həyata keçirilən fəaliyyət;

122. Hesabat dövründə pərakəndə satış qiymətilərlə müəssisənin məhsul satışının həcmi 3000 min man, pərakəndə satış bölməsinin qiymət əlavəsi 200 min manat, topdansatış bölməsinin qiymət əlavəsi isə 150 min man. olmuşdur. Müəssisənin buraxılış qiymətilərlə satışın həcmi hesablayın

- 2555min man
- 2200 min man
- 2550 min man
- 2400 min man.
- ✓ 2650 min man

123. Pərakəndə satış qiymətinə hansı ünsürlər daxil olur?

- sair nəzərə alınmayan xərclər
- xammal və materiallar
- əmək haqqı
- sosial ehtiyaclara ayırmalar
- ✓ topdansatış bölməsinin buraxılış qiyməti, pərakəndə satış bölməsinin qiymət əlavəsi

124. Müəssisənin buraxılış qiymətinə hansı ünsürlər daxil olur?

- pərakəndə satış mənfəəti
- ✓ müəssisənin topdansatış qiyməti, aksizlər və əlavə dəyər vergisi
- topdansatış mənfəəti
- topdansatış xərcləri
- pərakəndə satış xərcləri

125. Müəssisənin topdansatış qiymətinə hansı üsürlər daxil olur?

- tədavül xərcləri
- ✓ məhsulun maya dəyəri və istehsalçının mənfəəti
- əlavə dəyər vergisi
- məhsulun istehsal xərcləri

- aksizlər

126.

1. Toxuculuq fabrikində parça istehsalına dair aşağıdakı məlumat vardır, min metr?

2 1 1 1 1	Mehsulun çeşidləri	Mehsul istehsalının həcmi		Çeşidlilik planının yerinə yetirilməsinə hesablanır
		Plan üzrə	Faktiki	
1	Pambıq parça	200	220	?
1	İpek parça	240	240	?
1	Sintetik parça	160	140	?
1		600	600	?

Bu məlumata əsasən çeşidliliyi nəzərə almaqla parça istehsalı üzrə planın yerinə yetirilməsi faizini hesablayın.

- √ 96,7%
- 80%
- 85%
- 110
- 100%

127.

Müəssisədə məhsul buraxılışının ahəngdarlığının öyrənilməsi zərurəti nədən irəli gəlir?

- ahəngdarlığın pozulması digər müəssisələrin işinə təsir etmir
- bu müəssisədə itgilərin artmasına səbəb olmur
- bu son nəticədə istehsal güclərindən və iqtisadi potensialdan səmərəli istifadəyə gətirib çıxaracaqdır
- √ ahəngdarlıq pozularsa, bu müəssisənin istehsal və maliyyə nəticələrinə çox mənfi təsir göstərəcəkdir
- məhsul buraxılışının ahəngdarlığı müəssisənin öz işinə ciddi təsir göstərmir

128.

Defilyator indeksi nədir?

- satılmış məhsulun həcmninə tam maya dəyərində nisbətidir
- √ cari qiymətlərdə ümumi buraxılışın müqayisəli qiymətlərdə ümumi buraxılışa nisbətidir.
- faktiki buraxılışın dəyərini plan üzrə buraxılışın dəyərində nisbətidir
- cari qiymətlərdə ümumi buraxılışın planında nəzərdə tutulan qiymətlərlə buraxılışın dəyərində nisbətidir
- cari qiymətlərdə əlavə edilmiş dəyərin istehsal xərclərinə nisbətidir

129.

Müəssisələr statistikasında fəaliyyət sahələrinin standart təsnifatı (İFNÜF) neçə iri bölmədən ibarətdir?

- 10
- √ 21
- 17
- 5
- 15

130.

Müəssisədə aşağı keyfiyyətli məhsul istehsalının səbəbləri hansılardır?

- əmək intizamının zəif olmaması
- avadanlığın düzgün sazlanması

- ✓ işçilərin ixtisasının uyğun gəlməməsi, materialın keyfiyyətinin aşağı olması
- keyfiyyət üzərində monitorinqin olması
- işçi axınının az olması

131. Orta növlülük göstəricisini hesablamaq üçün istifadə edilir:

- Harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturundan
- Hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturundan
- ✓ Hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturundan
- Harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturundan
- Xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturundan

132. Hər bir növün nömrəsini həmin növdən olan məhsulun xüsusi çəkisinə vurub, 100 faizə bölməklə hansı göstərici hesablanır?

- Növbə rejmindən istifadə əmsalı
- Məhsulun keyfiyyətinin aşağı düşməsi nəticəsində alınmış itkinin məbləği
- ✓ Orta növlülük
- Növbəlilik əmsalı
- İş gününün orta uzunluğu

133. Müəssisədə aşağı keyfiyyətli məhsul istehsalının səbəbləri hansılardır?

- ✓ materialın keyfiyyətinin aşağı olması
- əmək intizamının zəif olmaması
- işçi axınının az olması
- keyfiyyət üzərində monitorinqin olması
- avadanlığın düzgün sazlanması

134. əgər məhsulun keyfiyyəti etibarlılıq üzrə qiymətləndirilsə onun əsas göstəriciləri hansılardır?

- təzələnmə ehtimalı
- qəza törətmə ehtimalı
- məhsulun sortu(növü)
- məlumatların çəkisi
- ✓ məmulatın sazlığı, nasazlığı, iş qabiliyyəti, işdən imtina etməsi, uzunömürlülüyü,

135. Keyfiyyət nədir?

- əmək məhsuldarlığına təsir edən əsas amildir
- məhsulun istehlak dəyərinin əsas göstəricisidir
- məhsulun və işin yararlığının əsas daşıyıcısıdır
- ✓ məhsulun və ya xidmətin xassə və səciyyələrinin məcmusudur ki, bunun vasitəsilə nəzərdə tutulan tələbatın ödənmə qabiliyyəti başa düşülür
- istehsalın rentabelliyinin yüksəldilməsinin başlıca amilidir

136. Aşkar olunma yerinə görə zay məhsul hansı hissələrə bölünür:

- əsas və köməkçi.
- ✓ xarici və daxili;
- düzəldilə bilən və düzəldilənbilən;
- sadə və mürəkkəb;
- mühüm və qeyri- mühüm;

137. İstehsaldan kənarında (istehlakçı tərəfindən) aşkar olunan zay məhsul necə adlanır?

- əsas zay məhsul.
- düzəldilə bilməyən zay məhsul;
- düzəldilə bilən zay məhsul;
- ✓ xarici zay məhsul;
- daxili zay məhsul;

138. İstehsal yerində aşkar olunan zay məhsul necə adlanır?

- əsas zay məhsul.
- düzəldilə bilən zay məhsul;
- düzəldilə bilməyən zay məhsul;
- xarici zay məhsul;
- ✓ daxili zay məhsul;

139. Düzəldilməsi texniki cəhətdən mümkün olmayan zay məhsula nə deyilir?

- bazar məhsulu.
- ✓ düzəldilə bilməyən zay məhsul;
- düzəldilə bilən zay məhsul;
- hazır məhsul;
- qeyri- bazar məhsulu;

140. Öz birbaşa təyinatına uyğun gəlməyən və əlavə emal prosesindən keçərək yararlı hala salına bilən zay məhsula nə deyilir?

- bazar məhsulu.
- ✓ düzəldilə bilən zay məhsul;
- düzəldilə bilməyən zay məhsul;
- hazır məhsul;
- qeyri- bazar məhsulu;

141. [A məmulatı üzrə fərdi keyfiyyət indeksi 1,10, B məmulatı üzrə 0,9,0, C məmulatı üzrə isə 0,95-dir. Müqayisəli qiymətlərlə məhsul buraxılışı A məmulatı üzrə- 104 min man, B məmulatı üzrə 30 min man, C məmulatı üzrə 200 min manatdır. Həmin məmulatlar üzrə keyfiyyətin icmal indeksini hesablayın

- 1.115
- 1.118
- 0.881
- 0.923
- ✓ 0.992

142. Zay məmulatın istehsal olunan məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi hansı göstərici hesablanır?

- zay məhsulun pul ifadəsində həcmi.
- xarici zay məhsul;
- ✓ zay məhsulun faizi;
- zay məhsulun mütləq həcmi;
- daxili zay məhsul;

143. Məmulatın keyfiyyət iki parametri üzrə qiymətləndirilir. I parametr üzrə keyfiyyət əmsalı 0,95, II parametr üzrə 1,3-dir. Keyfiyyətin səviyyəsinin etalondan necə fərqləndiyini tapın.

- 1.35
- 1.0
- 1.2
- ✓ 1.11
- 1.25

144. Öz xarakterinə görə zay məhsul neçə qrupa ayrılır?

- ✓ 2
- 6
- 5
- 4
- 3

145. Zay məhsul nədir?
- istifadəyə tamamilə yaramayan məhsuldur
 - istifadə qismən yararlı məhsuldur
 - ✓ mövcud standartlara və texniki şərtlərə uyğun gəlməyən məhsuldur
 - əlavə emal tələb edən məhsuldur
 - tullanılası məhsuldur
146. Xidmətin keyfiyyət bir neçə parametrlər üzrə qiymətləndirildiyi halda keyfiyyət hansı şkala üzrə qiymətləndirilə bilər?
- ✓ əla, çox yaxşı, yaxşı, kafi, pis
 - 0,1,2,3,
 - 10,15,20,25,30
 - 2,5,6,7,8
 - 10 bal,20 bal, 30 bal, 40 bal, 50 bal
147. Məlumatın keyfiyyəti 2 parametr üzrə qiymətləndirilir.
I. parametr üzrə keyfiyyət əmsalı 0,8, II parametr üzrə isə 1,2-dir. Keyfiyyətin səviyyəsini necə dəyişdiyini müəyyən edin.
- 1.3
 - 1.0
 - ✓ 0.98
 - 1.8
 - 1.5
148. Qəti olaraq zay hesab olunan məhsulların hazırlanmasına çəkilən xərclərin və habelə zayməhsulun əlavə emalı xərclərinin cəmi ilə hansı göstərici hesablanır?
- daxili zay məhsul.
 - zay məhsulun mütləq həcmi;
 - zay məhsulun faizi;
 - ✓ zay məhsulun pul ifadəsində həcmi;
 - xarici zay məhsul;
149. Maşının mexanizmin və ya onun hər hansı bir hissəsinin istismar keyfiyyətini səciyyələndirən göstərici necə adlanır?
- təmirə nə dərəcədə yararlı olması.
 - uzunömürlülük göstəricisi;
 - ✓ etibarlılıq göstəricisi;
 - xidmət müddəti;
 - möhkəmlilik göstəricisi;
150. Keyfiyyətin zamanda dəyişməsinə öyrənərkən hansı statistik metod istifadə edilir?
- orta kəmiyyət
 - koqulyasiya
 - variasiya
 - qrafik
 - ✓ indeks
- 151.

Aşağıdakı məlumata əsasən fevral ayı üçün orta növlülük əmsalını hesablayın:

Növ	Yanvar	Fevral	Mart
I	10 000	9000	12000
II	2000	2500	3000
III	500	250	500

- 2,32
- ✓ 1,25
- 2,23
- 1,42
- 1,78

152.

Aşağıdakı məlumata əsasən yanvar ayı üçün orta növlülük əmsalını hesablayın:

Növ	Yanvar	Fevral	Mart
I	10 000	9000	12000
II	2000	2500	3000
III	500	250	500

- 2,32
- 1,78
- ✓ 1,24
- 2,23
- 1,42

153.

Növlər üzrə məhsul istehsalına dair aşağıdakı məlumat mövcuddur:

Aylar	Növlər		III
	I	II	
Yanvar	8000	7000	10 000
Fevral	4000	4800	5600
Mart	10 000	9000	13 000
Aprəl	6000	7000	5000
May	3000	3800	4100
İyun	400	180	400

Verilən məlumata əsasən yanvar ayı üzrə orta növlülük əmsalını hesablayın:

- 1,08
- ✓ 2,08
- 1,60
- 2,80
- 1,06

154.

Növlər üzrə məhsul istehsalına dair aşağıdakı məlumat mövcuddur:

Aylar	Növlər		III
	I	II	
Yanvar	1000	7000	10 000
Fevral	4000	4800	5600
Mart	10 000	9000	13 000
Aprel	6000	7000	5000
May	3000	3800	4100
İyun	400	180	400

Verilən məlumata əsasən fevral ayı üçün orta növlülük əmsalını hesablayın.

- 2,08
- 2,29
- 2,34
- 2,23
- √ 2,11

155. İş vaxtının təqvim fondu 6000 adam-saat, bayram günləri 200 və istirahət günlərinin 350 adam-saat olduğu halda tabel fondunu hesablayın.

- 6550
- √ 5450
- 6650
- 6800
- 5800

156. Etibarlılığın tədqiqində çox istifadə olunan göstərici kimi imtinaların intensivliyi hansı düsturla hesablanır?

•

$$\lambda = \frac{n}{N \times M}$$

•

$$\lambda = \frac{n}{N}$$

•

$$\lambda = \frac{N}{n}$$

√

$$\lambda = \frac{n}{N \times t}$$

$$\lambda = \frac{N \times M}{n}$$

157. Keyfiyyətin ümumi səviyyəsini hansı indeks səciyyələndirir?

$$I = \frac{\sum k q_1}{\sum k q_0}$$

$$I = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0}$$

$$I = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_0}$$

$$I = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1}$$

$$I = \frac{\sum i_{ik} (p q_1)}{\sum p q_1}$$

158. Öz arzusu və əmək intizamını pozduğuna görə işdən çıxanların sayının işçilərin orta siyahı sayına bölünməsiindən alınan göstərici nəyi anladır?

- ✓ İşçi axını əmsalını;
- İşçilərin sayını;
- İşçilərin sayını mütləq artımını;
- İşdən çıxma üzrə dövriyyə daxili əmsal;
- Növbə rejimindən istifadə əmsalı.

159. İşdən çıxanların sayının işçilərin orta siyahı sayına bölünməsiindən alınan göstəriciyə nə ad verirlər?

- İşdən çıxma üzrə dövriyyə daxili əmsal;
- Növbə rejimindən istifadə əmsalı
- İş gününün orta uzunluğu
- İşə qəbul üzrə dövriyyə əmsalını
- ✓ İşdən çıxma üzrə dövriyyə əmsalı

160. İşə qəbul edilən şəxslərin sayının işçilərin orta siyahı sayına bölünməsiindən alınan göstərici statistikada nəyi anladır?

- ✓ İşə qəbul üzrə dövriyyə əmsalını;
- İş gününün orta uzunluğu.
- Məşğulluq əmsalı.
- Növbəlilik əmsalı;
- İşə qəbul üzrə getmə əmsalı;

161. İşçilərin ayın bütün günlərdəki siyahı sayının aydakı təqvim günlərinin sayına nisbətindən alınan göstərici nəyi göstərir ?
- İşçilərin saatlıq siyahı sayını;
 - İşçilərin ümumi siyahı sayını.
 - İşçilərin nisbi artımını;
 - İşçilərin illik siyahı sayını;
 - ✓ İşçilərin orta aylıq siyahı sayını
162. İşlənmiş adam-günlərin ümumi sayının iş günlərinin sayına bölünməsiədən alınan göstəriciyə nə ad verirlər ?
- Məşğul əhali;
 - ✓ İş gününün faktiki orta uzunluğu.
 - Əmək ödənişi;
 - Faktiki işləyənlərin orta sayı;
 - Növbəlilik əmsalı;
163. İşə çıxanların orta sayı necə hesablanır?
- faktiki işləhilən adam-günlərin sayını iş günlərinin sayına bölməklə
 - təqvim günlərinin sayını iş günlərinin sayına bölməklə
 - boşdayanma günlərinin ümumi sayını iş günlərinin sayına bölməklə
 - ✓ ayın bütün günlərində işə çıxma hallarının ümumi sayını həmin dövrfəki iş günlərinin sayına bölməklə
 - tabel günlərinin sayını iş günlərinin sayına bölməklə
164. Fəhlələr sentyabr ayında 25264 adam-gün işləmişlər; 92 adam-gün boşdayanmalar qeydə alınmışdır; işə çıxılmayan günlərin sayı isə 10704 adam-gün olmuşdur. Aydakı iş günlərinin sayı 26-dır. Fəhlələrin orta siyahı sayını hesablayın:
- 1102
 - 1358
 - 1306
 - ✓ 1202
 - 1156
165. Ayın bütün günlərindəki işçilərin siyahı sayının cəmini aydakı təqvim günlərinin sayına bölməklə alınan göstərici necə adlanır?
- ✓ işçilərin aylıq siyahı sayı
 - işçilərin faktiki orta sayı;
 - işə çıxanların orta aylıq sayı;
 - işçilərin illik siyahı sayı;
 - işçilərin rüblük siyahı sayı;
166. Müəssisənin siyahısında olan işçilərin sayı hansı sənədə əsasən müəyyən edilir?
- iş yerində aparılan monitorinqə əsasən
 - işçilərin sorğusuna
 - ilk uçot sənədlərinə
 - mühasibat uçotunun
 - ✓ tabel uçotuna
167. Müəssisədə işçilərin sayı haqqında məlumat hər ayın əvvəlinə məlum olduqda işçilərin orta rüblük siyahı sayı hansı orta kəmiyyətin düsturu ilə hesablanır?
- ✓ Xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
 - Hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
 - Hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
 - Harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə
 - Harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
168. Faktiki işlənmiş adam günlərlə bütün günü boşdayanmaları toplasaq alınan göstərici nəyi göstərir?

- İş vaxtının tablel fondunu
- İşə çıxılmayan adam günlərini
- İş vaxtının artımını;
- İş vaxtının nisbi təqvim fondunu;
- ✓ İşə çıxılan adam günlərini;

169. İşə çıxılan və çıxılmayan adam günlərinin cəmi nəyi göstərir?

- İş vaxtının mütləq artımını
- İş vaxtının uzadılması fondunu
- ✓ İş vaxtının təqvim fondunu;
- İş vaxtının tablel fondunu
- İş vaxtının nisbi təqvim fondunu;

Şəhərin sənaye müəssisələrində olan fəhlə və qulluqçuların sayı aşağıdakı məlumat ilə xarakterizə olunur (min nəfər):

Yanvarın 1-nə 9.8 İyulun 1-nə.....10.8

Fevralın 1 -nə.....9.3 Avqustun 1-nə.....11.1

Martın 1-nə.....9.1 Sentyabrın 1-nə.....11.9

170. Aprelin 1 -nə.....9.2 Oktyabrın 1-nə.....12.0

Mayın 1- nə.....10.0 Noyabrın 1-nə.....11.0

İyunun 1-nə.....10.3 Dekabrın 1-nə.....10.8

Yanvarın 1-nə.....11.2

Bu məlumata əsasən fəhlə və qulluqçuların I I yarım il üçün orta siyahı sayını hesablayın :

- 10.5 nəfər;
- 9.3 nəfər.
- ✓ 11.3 nəfər;
- 10.3 nəfər;
- 9.8 nəfər;

171. Hər hansı bir müəssisədə işçilərin orta siyahı sayı yavar ayında 640 nəfər, fevral ayında 660 nəfər, mart ayında isə 686 nəfər olmuşdur. Bu məlumata əsasən işçilərin orta rüblük siyahı sayını hesablayın:

- 658 nəfər
- 650 nəfər
- 640 nəfər
- 660 nəfər
- ✓ 662 nəfər

172. Bir müəssisənin iyun ayının əvvəlində 300 nəfər işçisi olmuşdur. İyun ayının 12-də 4 nəfər işdən çıxarılmışdır. 15-də isə 6 nəfər işə qəbul edilmişdir. Bu məlumata əsasən işçilərin orta aylıq siyahı sayını hesablayın:

- 311 nəfər
- 317 nəfər
- 310 nəfər
- 307 nəfər
- ✓ 301 nəfər

Üç növbəli iş rejiminə malik olan sexdə işlənmiş vaxt haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir.

I növbə 2200

II növbə 2000

III növbə 1400

Bu məlumata əsasən növbə rejimindən istifadə əmsalını hesablayın.

- 0,83
- 0,78
- 0,81
- 0,72
- ✓ 0,803

Üç növbəli iş rejiminə malik olan sexdə işlənmiş vaxt haqqında aşağıdakı məlumat verilmişdir.

I növbə 2200

II növbə 2000

III növbə 1400

Bu məlumata əsasən növbəlilik əmsalını hesablayın:

174.

- 4
- 1,96
- 1,8
- √ 2,5
- 2,8

175. Hesabat dövründə işlənmiş bütün adam-saatları, həmin dövrdə işlənmiş adam-günlərin sayına bölməklə hansı göstərici hesablanır?

- İş vaxtının maksimal-mümkün fondu
- İş vaxtının tabel fondu
- √ Tam iş gününün orta uzunluğu
- Müəyyən edilmiş iş gününün orta uzunluğu
- İş ayının orta müddəti

Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən işə çıxılan adam günlərin sayını hesablayın:

176. 1. İşə çıxılmayan adam günlər - 500;
2. Faktiki işlənmiş adam günlər - 2000;
3. Bütün günü boşdayanmalar - 250;

- 2280;
- 1500;
- 2750;
- √ 2250;
- 2500;

177. İşə çıxılan adam günlərin ümumi sayından bütün günü boşdayanmaların sayını çıxmaqla alınan göstərici nəyi anladır?

- İşsizlərin sayını.
- √ İşlənmiş adam günlərin faktiki sayını;
- İşlənmiş adam günlərin orta siyahı sayını;
- İşlənmiş adam günlərin xüsusi sayını;
- İşlənmiş adam günlərin ümumi sayını;

178. İşlənmiş adam-günlərin ümumi sayının 2000 adam-gün, iş günlərinin sayının 25 gün olduğunu bilərək faktiki işləyənlərin orta sayını tapın:

- √ 80 nəfər;
- 200 nəfər.
- 5000 nəfər;
- 225 nəfər;
- 175 nəfər;

Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən işçi axını əmsalını hesablayın:

179. 1. İşə qəbul edilənlərin sayı --- 20 nəfər;
2. İşdən çıxanların sayı --- 70 nəfər;
o cümlədən:
- öz arzusu ilə işdən çıxanlar --- 40 nəfər;
- əmək intizamını pozduğuna görə işdən çıxanlar --- 25 nəfər;
3. İşçilərin orta siyahı sayı --- 500 nəfər

- √ 13%;
- 23%;
- 27%.
- 5%;
- 103%;

180. İşə çıxan adam-günlərin ümumi sayının 1500 adam-gün, bütün günü boşdayanmaların sayının 250 adam-gün olduğunu bilərək faktiki işlənmiş adam-günlərin ümumi sayını hesablayın:

- √ 1250 adam-gün;
- 1750 adam-gün;

- 1550 adam-gün;
- 1100 adam-gün;
- 1000 adam-gün;

181. Müəssisədə fəhlələrin orta illik siyahı sayı 450 nəfər, il ərzində işdən çıxanların sayı 280 nəfər, onlardan axıcılıq səbəblərinə görə 200 nəfər olmuşdur. İşdən çıxma üzrə dövriyyə əmsalını hesablayın
- 45,5%
 - 68,4%
 - 65,5%
 - ✓ 62,2%
 - 48,4%
182. Müəssisədə gün ərzində 4200 adam-gün, o cümlədən ən böyük növbədə 2000 adam-gün işlənmişdir. İş yerlərinin sayı 2200-dür. İş yerlərindən fasiləsiz istifadə əmsalını hesablayın
- 0.540
 - 0.756
 - 0.720
 - ✓ 0.636
 - 0.584
- Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən işdən çıxma üzrə dövriyyə əmsalını hesablayın:
1. İşə qəbul edilənlərin sayı --- 20 nəfər;
2. İşdən çıxanların sayı --- 70 nəfər;
- o cümlədən:
- öz arzusu ilə işdən çıxanlar --- 40 nəfər;
- əmək intizamını pozduğuna görə işdən çıxanlar --- 25 nəfər;
3. İşçilərin orta siyahı sayı --- 500 nəfər
- 183.
- 5%
 - 27%
 - 4%;
 - ✓ 14%;
 - 8%;
184. Müəssisədə fəhlələrin orta illik siyahı sayı 225 nəfər, il ərzində işə qəbul olunanların sayı 130 nəfər, işdən çıxanlar isə 140 nəfər, onlardan axıcılıq səbəblərinə görə 100 nəfər olmuşdur. İşə qəbul üzrə dövriyyə əmsalını hesablayın
- ✓ 57,8%
 - 60,8
 - 62,2%
 - 65,5%
 - 44,4%
185. May ayının 28-də işə başlamış müəssisədə işçilərin siyahı sayı 28-də 500 nəfər, 29-da 510 nəfər, 30-da 520 nəfər, 31-də isə 517 nəfər olmuşdur. May ayı üçün işçilərin orta aylıq siyahı sayını hesablayın:
- 510 nəfər
 - 517 nəfər
 - ✓ 66 nəfər
 - 500 nəfər
 - 512 nəfər
186. Müəssisədə gün ərzində 2100 adam-gün, o cümlədən ən böyük növbədə 1000 adam-gün işlənmişdir. İş yerlərinin sayı 1100-dür. ən böyük növbədə işçi yerlərinin dolma əmsalını hesablayın
- 80,9%
 - 95,4%
 - 92,5%
 - ✓ 90,9
 - 82,4%

187. İş vaxtının təqvim fondundan bayram, istirahət və növbəti məzuniyyət günlərini çıxıqda hansı göstəricini hesablamış oluruq?
- tabel fondunu
 - faktiki işlənmiş vaxtı
 - ✓ maksimum-mümkün iş vaxt fondunu
 - məzuniyyət fondunu
 - işə çıxma vaxtını
188. Fəhlələr sentyabr ayında 12632 adam-gün işləmişlər; 46 adam-gün boşdayanmalar qeydə alınmışdır; işə çıxılmayan günlərin sayı isə 5352 adam gün olmuşdur. Aydakı iş günlərinin sayı 26-dır. Fəhlələrin orta siyahı sayını hesablayın.
- 580
 - 720
 - ✓ 602
 - 630
 - 620
189. Ay ərzində fəhlələrin işlədiyi adam – saatlarının ümumi sayının həmin dövrdə işlənmiş adam-günlərin ümumi sayına nisbətindən alınan göstərici nəyi göstərir?
- iş ayının orta davametmə müddətini
 - iş ilinin orta orta davametmə müddətini
 - iş rübünün orta orta davametmə müddətini
 - ✓ iş gününün orta orta davametmə müddətini
 - iş həftəsinin orta davametmə müddətini
190. Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən işdən çıxma üzrə dövriyyə əmsalını hesablayın: 1.İşə qəbul edilənlərin sayı --- 30 nəfər; 2.İşdən çıxanların sayı --- 80 nəfər; o cümlədən: - öz arzusu ilə işdən çıxanlar --- 50 nəfər; - əmək intizamını pozduğuna görə işdən çıxanlar --- 30 nəfər; 3.İşçilərin orta siyahı sayı ---500 nəfər
- 8%;
 - ✓ 16%;
 - 27%
 - 14 %
 - 5%
191. Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən işə çıxılan adam günlərin sayını hesablayın:
1.İşə çıxılmayan adam günlər - 600;
2.Faktiki işlənmiş adam günlər – 2115 ;
3.Bütün günü boşdayanmalar - 120;
- ✓ 2235;
 - 2835.
 - 2750;
 - 1500;
 - 2500;
192. Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən işçi axını əmsalını hesablayın: 1.İşə qəbul edilənlərin sayı --- 30 nəfər; 2.İşdən çıxanların sayı --- 80 nəfər; o cümlədən: - öz arzusu ilə işdən çıxanlar --- 50 nəfər; - əmək intizamını pozduğuna görə işdən çıxanlar --- 30 nəfər; 3.İşçilərin orta siyahı sayı ---650 nəfər
- ✓ 12.3%;
 - 23%;
 - 13.3%.
 - 5%;
 - 103%;
193. Müəssisədə fəhlələrin orta illik siyahı sayı 560 nəfər, il ərzində işdən çıxanların sayı 230 nəfər, onlardan axıcılıq səbəblərinə görə 220 nəfər olmuşdur. İşdən çıxma üzrə dövriyyə əmsalını hesablayın
- ✓ 41.1%
 - 52.8%

- 60.8%
- 44.4%
- 65.5%

194. Müəssisədə fəhlələrin orta illik siyahı sayı 225 nəfər, il ərzində işə qəbul olunanların sayı 118 nəfər, işdən çıxanlar isə 130 nəfər, onlardan axıcılıq səbəblərinə görə 101 nəfər olmuşdur. İşə qəbul üzrə dövriyyə əmsalını hesablayın

- 60.8%
- 52.8%
- √ 52.4%
- 65.5%
- 44.4%

195. İşlənmiş adam-günlərin ümumi sayının 2054 adam-gün, iş günlərinin sayının 26 gün olduğunu bilərək faktiki işləyənlərin orta sayını tapın:

- 80 nəfər.
- 75 nəfər.
- √ 79 nəfər;
- 25 nəfər;
- 50 nəfər;

196. İşə çıxan adam-günlərin ümumi sayının 1250 adam-gün, bütün günü boşdayanmaların sayının 138 adam-gün olduğunu bilərək faktiki işlənmiş adam-günlərin ümumi sayını hesablayın:

- √ 1388 adam-gün;
- 1750 adam-gün.
- 1550 adam-gün;
- 1112 adam-gün;
- 1000 adam-gün;

197. 2014-cü ilin I rübü ərzində işçilərin orta siyahı sayı 660 nəfər olan bir zavodda 35 nəfər işə qəbul edilmiş və 30 nəfər işdən azad olmuşdur. Bu məlumata əsasən işçilərin işdən çıxarılma dövriyyə əmsalını hesablayın.

- 4.3%
- 5.0%
- 4.9%
- √ 4.5%
- 4.7%

198. 2014-cü ilin I rübü ərzində işçilərin orta siyahı sayı 640 nəfər olan bir zavodda 30 nəfər işə qəbul edilmiş və 28 nəfər işdən azad olmuşdur. Bu məlumata əsasən hesabat dövründə işçilərin işə qəbul üzrə dövriyyə əmsalını hesablayın.

- 4.3%
- 1.4 %
- 2.8%
- 4.9%
- √ 4.7 %

199. İşçilərin siyahı sayı yanvarın 1-də 640 nəfər, fevralın 1-də 668 nəfər , martın 1-də 674 nəfər, aprelin 1-də 680 nəfər olmuşdur. Bu məlumata əsasən müəssisədə işçilərin orta rüblük siyahı sayını hesablayın:

- 680 nəfər
- 684 nəfər
- 640 nəfər
- √ 667 nəfər
- 674 nəfər

200. İş gününün uzunluğu 8 saat müəyyən edilmiş bir müəssisədə ay ərzində 14 000 adam-gün və ya 95 100 adam-saat işlənmişdir. Bundan 6100 adam-saat iş günündən əlavə vaxtda işlənmişdir. Müəyyən edilmiş iş gününün orta uzunluğunu hesablayın:

- 6,18 saat
- 6,24 saat
- ✓ 6,36 saat
- 6,79 saat
- 6,49 saat

201. İş günün uzunluğu 8 saat müəyyən edilmiş bir müəssisədə ay ərzində 14 000 adam-gün və ya 95 100 adam-saat işlənmişdir. Bundan 6100 adam-saat iş günündən əlavə vaxtda işlənmişdir. Tam iş günün orta uzunluğunu hesablayın:

- 6,18 saat
- 6,24 saat
- ✓ 6,79 saat
- 6,49 saat
- 6,36 saat

202. Bir müəssisədə iş günün uzunluğu 400 fəhlə üçün 7 saat, 150 fəhlə üçün 6 saat, 50 fəhlə üçün isə 5 saat müəyyən edilmişdir. Bu halda iş günün orta uzunluğunu hesablayın.

- 6, 22 saat
- 6,48 saat
- 5,67 saat
- 5,48 saat
- ✓ 6,57 saat

203. Müəssisədə fəhlənin orta illik sayı 500 nəfər, il ərzində axıcılıq səbəbindən işdən çıxanlar isə 50 nəfərdir. Axıcılıq əmsalını hesablayın ;

- ✓ 10%
- 5%
- 3.0 %
- 4.6 %
- 6.2%

204. İş ayının orta uzunluğu necə hesablanır?

- ildəki təqvim günlərin sayının işçilərin orta siyahı sayına bölməklə
- işə çıxılan adam-günlərin sayını fəhlələrin orta siyahı sayına nisbətillə
- faktiki işlənmiş adam-günlərin sayını fəhlələrin orta siyahı sayına nisbətillə
- maksimum mümkün iş va xtı fondunu işçilərin siyahı sayına bölməklə
- ✓ faktiki işlənmiş adam-günlərin ümumi sayını işçilərin orta aylıq siyahı sayına bölməklə

205. Müəssisədə fəhlələrin ortaillik siyahı sayı 400 nəfər, bütün il boyu siyahıda adları olanlar 362 nəfər olmuşdur. Fəhlələrin daimilik əmsalını hesablayın.

- 84,2%
- 95,8
- 94,4%
- ✓ 90,5%
- 85,8%

206. Müəssisədə fəhlələrin ortaillik sayı 300 nəfər, il ərzində axıcılıq səbəblərinə görə işdən çıxanlar 15 nəfər olmuşdur. Axıcılıq əmsalın hesablayın.

- 4,6%
- ✓ 5,0 %
- 6,2%
- 5,4%
- 4,0%

207. İşdən çıxanların sayının işçilərinin orta siyahı sayına nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

- iş yerlərinin dolması əmsalı
 - ✓ işdən çıxma üzrə dövriyyə əmsalı
 - işə qəbul üzrə dövriyyə əmsalı
 - növbəlilik əmsalı
 - işçi axını əmsalı
- 208.** İşə qəbul edilən şəxslərin sayının işçilərin orta siyahı sayına nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?
- işdən çıxma üzrə dövriyyə əmsalı
 - ✓ işə qəbul üzrə dövriyyə əmsalı
 - növbəlilik əmsalı
 - iş yerlərinin dolması əmsalı
 - işçi axını əmsalı
- 209.** I növbədə işlənmiş adam-günlərin ümumi sayının 1500 adam-gün, II növbədə-1200, III növbədə isə 300 adam-gün olduğunu bilərək, növbəlilik əmsalını hesablayın.
- 3
 - 2.5
 - 1.5
 - 1.8
 - ✓ 2.0
- 210.** Fəhlələr sentyabr ayında işləmişlər(adam-gün); I növbədə-24000, II növbədə-14000, III növbədə 4800. İşçi qüvvəsindən istifadənin növbəlilik əmsalını hesablayın.
- 1.4
 - ✓ 1.8
 - 1.7
 - 1.6
 - 1.5
- 211.** İş vaxtının təqvim fondunun 73000 adam-gün, bayram və istirahət günlərinin – 13000, növbəti məzuniyyət günlərinin isə 5200 adam-gün olduğunu bilərək maksimum mümkün iş vaxtını hesablayın:
- ✓ 54 800 adam-gün
 - 5000 adam-gün
 - 36 500 adam-gün
 - 52 000 adam-gün
 - 60 000 adam-gün
- 212.** əmək məhsuldarlığının 26 % artması məhsulun əmək tutumunun neçə faiz aşağı düşməsinə səbəb olar?
- ✓ 20.6 %
 - 13.4%
 - 15.7%
 - 17.6%
 - 18.0 %
- 213.** Firmanın eyni məmulat istehsal edən iki müəssisəsində əmək məhsuldarlığının dəyişən tərkibli indeksinin 1,22, sabit tərkibli indeksinin isə 1,1 olduğunu bilərək, quruluş təsiri indeksini hesablayın.
- 0.922
 - 0.956
 - 1.118
 - 1.098
 - ✓ 1.109
- 214.** əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə ümumi məhsul istehsalının 15%, işlənmiş vaxt fondunun 8% artdığını bilərək əmək məhsuldarlığı indeksini hesablayın:

- 45%
- 112.5%
- √ 6.5%;
- 15%;
- 62%;

215. III rübdə məhsul vahidinin əmək tutumunun 4 adam- saat, IV rübdə isə 5 adam- saat təşkil etdiyini bilərək, əmək tutumunun fərdi indeksini hesablayın

- 1,9;
- 20;
- 1.
- 25;
- √ 0,8

216. Məhsulun əmək tutumunun 12 % düşməsinə nəzərə alaraq əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini hesablayın:

- √ 13.6 % artar;
- 15.4 % azalar;
- 17.6 % azalar;
- 17.6 % artar;
- 13.8 % azalar.

217. Məhsulun əmək tutumunun 15 % düşməsinə nəzərə alaraq əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini hesablayın:

- √ 17.6 % artar;
- 13.6 % artar;
- 14.5 % azalar.
- 15.4 % artar;
- 13.6 % azalar;

218. Müəssisədə əmək məhsuldarlığı əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə 12,2% , ümumi buraxılışın həcmi isə 18.5 % artmışdır. İşlənmiş vaxtın necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 2.5%
- 3.0%
- 2.4%
- 2.2%
- √ 5.6 %

219. Məhsul vahidinə əmək məsrəfinin əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 8,0 % aşağı salındığını bilərək, orta hasilatın necə dəyişdiyini hesablayın:

- 5% aşağı salınmış
- 7.5% artmışdır
- 6.5% artmışdır
- √ 8.7% artmışdır
- 3% artmışdır

220. əmək məhsuldarlığının 20% artması məhsulun əmək tutumunun neçə faiz aşağı düşməsinə səbəb olar?

- √ 16.7 %
- 13.4%
- 15.7%
- 18.0 %
- 17.6%

221. Eyni məhsul istehsal edən üç müəssisədə əmək məhsuldarlığının sabit tərkibli indeksinin 1,08urluşun təsiri indeksinin isə 1,34 olduğunu bilərək, dəyişən tərkibli indeksi hesablayın

- 0.899
- 1.122
- ✓ 1.447
- 0.999
- 1.112

222. 1 adam-günə düşən hasılatın 100 man, iş ayının orta davam etmə müddətinin isə 24 gün olduğunu bilərək ortaaylıq hasılatı müəyyən edin

- 2750 man
- 2798 man
- ✓ 2400 man
- 1852 man
- 2785 man

223. Müəsisədə bir fəhlə yanvar ayında 320 ədəd, fevral ayında isə 360 ədəd məhsul istehsal etmişdir. Həmin məhsulu istehsal etmək üçün fəhlə hər iki ayda 160 saat işləmişdir. Bu məlumata əsasən fəhlənin yanvar və fevral aylarında bir məhsul istehsalına sərf etdiyi vaxtı tapın ;

- 0.4 və 0,22 saat
- ✓ 0.5 və 0,44 saat
- 0.6 və 0,5 saat
- 0.3 və 0.42 saat
- 1 və 1.2 saat

224.

Aşağıdakı məlumata əsasən hər məhsul növü üzrə ayrılıqda əmək məhsuldarlığının düz göstəricisini hesablayın :

Məhsulun növü	İstehsal edilmiş məhsul, ədədlə	Məhsul vahidinə sərf edilən vaxt, adam- saat
A	50.000	10
B	115.000	15
C	40.00	5

- 5555.5 ;8214.3 ;8000;
- 5025; 7333,3 ; 7800
- 5488; 7814,2 ; 8124,7 ;
- ✓ 5000; 7666,6 ; 8000;
- 5025 ; 8150,7 ; 7700

225. Sabit tərkibli əmək məhsuldarlığı indeksinin quruluş dəyişilməsi əmək məhsuldarlığı indeksinə vurulmasından alınan indeks necə adlanır?

- ✓ Dəyişən tərkibli əmək məhsuldarlığı indeksi;
- Əmək haqqı fondu indeksi;
- Quruluş dəyişilməsi indeksi;
- Fərdi indeks.
- Sabit tərkibli əmək məhsuldarlığı indeksi;

226. Statistika əmək məhsuldarlığının ümumi səviyyəsinə müxtəlif amillərin təsirini öyrənmək üçün hansı indekslərdən istifadə olunur?

- Əmək məhsuldarlığının dəyişən tərkibli indeksindən
- Quruluşun dəyişilməsi indeksindən;
- ✓ Bunların hamısından;
- Bunların heç birindən
- Əmək məhsuldarlığının sabit tərkibli indeksindən;

227. Verilənlərdən hansı sabit tərkibli əmək məhsuldarlığı indeksinin düsturudur?

•

$$I_w^{st} = \frac{\sum W_1 T_1}{\sum W_0 T_0};$$

•

$$I_w^{st} = \frac{\sum W_0 T_0}{\sum W_1 T_1};$$

•

$$I_w^{dt} = \frac{\sum q_1}{\sum T_1} \cdot \frac{\sum q_0}{\sum T_0};$$

•

$$I_w^{dt} = \frac{\sum q_1}{\sum T_0} \cdot \frac{\sum q_0}{\sum T_1};$$

✓

$$I_w^{st} = \frac{\sum W_1 T_1}{\sum W_0 T_1};$$

228. Verilənlərdən hansı əmək məhsuldarlığının fərdi indeksini göstərir?

✓

$$i_w = w_1 \cdot w_0;$$

•

$$I_w^{dt} = \frac{\sum q_1}{\sum T_1} \cdot \frac{\sum q_0}{\sum T_0};$$

•

$$I_w^{dt} = \frac{\sum q_1}{\sum T_0} \cdot \frac{\sum q_0}{\sum T_1};$$

•

$$I_w^{dt} = \frac{\sum q_1}{\sum T_0};$$

• heç biri;

229. Ortarüblük hasilat necə hesablanır?
- məhsulun həcmi işlənmiş adam-saatların sayına nisbətə
 - istehsal olunmuş məhsulun həcmi fəhlələrin orta aylıq siyahı sayına nisbətə
 - ✓ məhsul buraxılışının həcmi fəhlələrin orta illik sayına nisbətə
 - məhsul istehsalının həcmi işçilərin orta rüblük sayına bölməklə
 - ümumi buraxılışın həcmi işlənmiş adam-günlərin sayına bölməklə
230. Orta aylıq hasilat necə hesablanır?
- məhsulun həcmi işlənmiş adam-günlərin sayına nisbətə
 - ✓ istehsal olunmuş məhsulun həcmi fəhlələrin orta aylıq siyahı sayına bölməklə
 - məhsul buraxılışının həcmi fəhlələrin ortarüblük sayına nisbətə
 - məhsulun həcmi fəhlələrin orta illik sayına bölməklə
 - ümumi buraxılışın həcmi işlənmiş adam-günlərin sayına nisbətə
231. Ortagünlük hasilat necə hesablanır?
- istehsal olunmuş məhsulun həcmi işçilərin orta siyahı sayına nisbətə
 - məhsulun həcmi işlənmiş adam-günlərin ümumi sayına nisbətə
 - ümumi buraxılışın həcmi fəhlələrin orta illik sayına bölməklə
 - ✓ məhsul buraxılışının həcmi fəhlələr tərəfindən işlənmiş adam-günlərin ümumi sayına nisbətə
 - ümumi buraxılışın həcmi fəhlələrin orta aylıq sayına bölməklə
232. 1 adam-saata düşən hasilatın 18.2 man, iş günlərinin orta uzunluğunun isə 7.2 saat olduğunu bilərək ortagünlük hasilatı hesablayın
- 105,2 man
 - ✓ 131,0 man
 - 114,5man
 - 116,2 man
 - 109,5man
233. Məhsul istehsalının əsas dövrəsinə nisbətən hesabat dövründə 13% artdığını, onun istehsalına iş vaxtı məsrəfinin isə 6% azaldığını bilərək, orta hasilatın necə dəyişdiyini müəyyən edin.
- 12% artmışdır
 - ✓ 20,2 % artmışdır
 - 6,4% azalmışdır
 - 7% azalmışdır
 - 17% artmışdır
234. Ortasaatlıq hasilat necə hesablanır?
- istehsal olunmuş məhsulun həcmi işçilərin orta sayına bölməklə
 - ✓ istehsal olunmuş məhsulun həcmi əsas və köməkçi fəhlələrin işlədiyi adam-saatların ümumi sayına bölməklə
 - məhsulun həcmi işlənmiş adam-günlərin ümumi sayına nisbətə
 - istehsal olunmuş məhsulun həcmi işçilərin orta siyahı sayına nisbətə
 - istehsal olunmuş məhsulun həcmi əsas və köməkçi fəhlələrin sayına bölməklə
235. Əmək məhsuldarlığının göstəriciləri sisteminə hansı göstəricilər daxildir?
- əkin sahəsinin hər hektarından məhsul çıxışı;
 - yararlı torpaqların hər 100 hektarına düşən məhsul istehsalı
 - əsas və dövrüyyə kapitalının hər manatına məhsul buraxılışı
 - ✓ ortasaatlıq, ortagünlük, orta aylıq, ortarüblük və orta illik hasilat
 - 1 baş mal-qaradan əldə olunan məhsul
236. Müəssisədə məhsul və xidmətlərin ümumi buraxılışının həcmi hansı amillərdən asılıdır?
- elmi-texniki tərəqqinin nəaliyyətlərinin tətbiqindən;

- sərf olunan əməyin miqdarından;
- ✓ işçilərin sayından və əmək məhsuldarlığının səviyyəsindən ;
- istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinin müasir standartlara nədəncədə uyğun olmasından.
- idarəetmənin, əməyin və istehsalın təşkili səviyyəsindən;

237. əmək məhsuldarlığı dedikdə nə başa düşülür?

- bitkilərin məhsuldarlığı;
- ✓ canlı əməyin məhsuldarlığı.
- canlı və maddiləşmiş əməyin məhsuldarlığı;
- kapitalın məhsuldarlığı;
- mal-qara və quşların məhsuldarlığı;

238. Müəssisədə əmək məhsuldarlığının əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 6,0% artmış, işçilərin sayı isə 2,0 % çoxalmışdır. Məhsul və xidmətlərin buraxılışının necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 105,0%
- 112,6%
- ✓ 108,1%
- 1105,%
- 107,2%

239. İstehsal olunmuş məhsulun həcmnin işçilərin orta aylıq sayına nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

- orta illik hasilatı
- orta günlük hasilatı
- ✓ orta aylıq hasilatı
- orta saatlıq hasilatı
- orta rüblük hasilatı

240. İstehsal olunmuş məhsulun həcmnin işlənmiş adam-günlərin sayına nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

- ✓ ortagünlük hasilat
- orta rüblük hasilatı
- orta illik hasilatı
- orta aylıq hasilat
- ortasaatlıq hasilat

241. Müəyyən dövrdə istehsal olunmuş məhsulun həcmnin həmin dövrdə işlənmiş adam-saatlarının ümumi sayına nisbətindən alınan göstərici nəyi anladır?

- orta illik hasilatı
- orta aylıq hasilatı
- ✓ ortasaatlıq hasilatı
- orta günlük hasilatı
- orta rüblük hasilatı

242. əmək məhsuldarlığının tərifı necədir?

- məhsul vahidinə çəkilən pul xərcləridir
- ✓ vaxt vahidində istehsal olunan məhsulun miqdarı və ya məhsul vahidinə çəkilən əmək məsrəfləridir
- iş vaxtının hər vahidinə düşən məhsulun miqdarıdır
- məhsul vahidinə sərf olunan iş vaxtıdır
- məhsul vahidinə çəkilən maddi və əmək məsrəfləridir

243. Firmanın eyni məmulat istehsal edən iki müəssisəsində əmək məhsuldarlığının dəyişən tərkibli indeksinin 1,22, sabit tərkibli indeksinin isə 1,1 olduğunu bilərək, quruluş təsiri indeksini hesablayın:

- 0.922
- ✓ 1.109

- 1.098
- 1.118
- 0.956

244. 1 adam-günə düşən hasilatın 100 man, iş ayının orta davam etmə müddətinin isə 24 gün olduğunu bilərək ortaaylıq hasilatı müəyyən edin :

- 2750 man
- 2798 man
- √ 2400 man
- 1852 man
- 2785 man

245. 1 adam-saata düşən hasilatın 18.2 man, iş günlərinin orta uzunluğunun isə 7.2 saat olduğunu bilərək ortagünlük hasilatı hesablayın

- 105,2 man
- √ 131,0 man
- 114,5man
- 116,2 man
- 109,5man

246. Eyni məhsul istehsal edən üç müəssisədə əmək məhsuldarlığının sabit tərkibli indeksinin 1,08urluşun təsiri indeksinin isə 1,34 olduğunu bilərək, dəyişən tərkibli indeksi hesablayın

- 0.899
- 1.122
- √ 1.447
- 0.999
- 1.112

247. Məhsul istehsalının əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 13% artdığını, onun istehsalına iş vaxtı məsrəfinin isə 6% azaldığını bilərək, orta hasilatın necə dəyişdiyini müəyyən edin.

- 12% artmışdır
- √ 20,2 % artmışdır
- 6,4% azalmışdır
- 7% azalmışdır
- 17% artmışdır

248.

Aşağıdakı məlumat əsasən "C" məhsulu üzrə fərdi əmək məhsuldarlığı indeksini hesablayın

Məhsulun növü	İstehsal edilmiş məhsul		Məhsul vahidinə sərf edilən vaxt, adam - saat	
	Əsas dövr	Hesabat dövrü	Əsas dövr	Hesabat dövrü
A	50250	50000	10	9
B	110000	115000	15	14
C	38500	40000	5	5

- 110.6 %
- √ 100.0%
- 102%
- 101,6 %
- 112 %

249. Hesabat dövründə bir müəssisədə 3000 min manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Bu dövrdə işçilərin orta aylıq siyahı sayı 360 nəfər, işlənmiş adam – günlər 9500 - ə, adam - saatlar isə 49680 –ə bərabər olmuşdur. Bu məlumata əsasən orta günlük hasilatı hesablayın ;
- √ 315.7 manat
 - 377.7 manat
 - 366.6 manat
 - 342.1 manat
 - 360.4 manat
250. Hesabat dövründə bir müəssisədə 2000 min manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Bu dövrdə işçilərin orta aylıq siyahı sayı 300 nəfər, işlənmiş adam – günlər 7200 - ə, adam - saatlar isə 47520 –yə bərabər olmuşdur. Bu məlumata əsasən ortasatlıq hasilatı hesablayın ;
- 41.2 manat
 - 40.4 manat
 - 60.1 manat
 - 38.2 manat
 - √ 42.1 manat
251. I rübdə məhsul vahidinin əmək tutumunun 5 adam- saat, II rübdə isə 6 adam- saat təşkil etdiyini bilərək, əmək tutumunun fərdi indeksini hesablayın
- √ 1,2
 - 25;
 - 20;
 - 1.
 - 1,9;
252. əsas dövrdə ayaqqabı istehsalı üzrə əmək məhsuldarlığının 150 cüt, hesabat dövründə isə 225 cüt olduğunu bilərək, bu məhsul üzrə əmək məhsuldarlığının fərdi indeksini hesablayın:
- 0.833;
 - 16.7
 - 83.3
 - √ 1.5
 - 12;
253. əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə ümumi məhsul istehsalının 35%, işlənmiş vaxt fondunun 20% artdığını bilərək əmək məhsuldarlığı indeksini hesablayın:
- √ 12.5%;
 - 62%;
 - 45%
 - 112.5%
 - 15%;
254. Dəyişən tərkibli əmək məhsuldarlığı indeksinin 1.5, sabit tərkibli əmək məhsuldarlığı indeksinin isə 1.25 olduğunu bilərək quruluşun dəyişilməsi indeksini hesablayın:
- 1.87;
 - 0.83
 - 1.75
 - √ 1.2;
 - 1.6;
255. Məhsul vahidinin əmək tutumu indeksinin 0.8 olduğunu bilərək əmək məhsuldarlığının neçə faiz artdığını hesablayın:
- 20%;
 - √ 25%;
 - 108%;
 - 92%.

- 125%;
256. I rübdə məhsul vahidinin əmək tutumunun 5 adam saat, II rübdə isə 4 adam saat təşkil etdiyini bilərək əmək tutumunun fərdi indeksini hesablayın:
- √ 0.8;
 - 25;
 - 20;
 - 1
 - 1.25;
257. Hesabat dövründə bir müəsisədə 3000 min manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Bu dövrdə işçilərin orta aylıq siyahı sayı 360 nəfər, işlənmiş adam – günlər 9500 - ə, adam - saatlar isə 49680 – ə bərabər olmuşdur. Bu məlumata əsasən orta aylıq əmək məhsuldarlığını hesablayın ;
- √ 8333.3 manat
 - 315.77 manat
 - 270.64 manat
 - 8340.7 manat
 - 6666,6 manat
258. əsas dövrdə ayaqqabı istehsalı üzrə əmək məhsuldarlığının 250 cüt, hesabat dövründə isə 300 cüt olduğunu bilərək, bu məhsul üzrə əmək məhsuldarlığının fərdi indeksini hesablayın:
- 0.833
 - 16.7
 - 83.3
 - √ 1.2;
 - 12;
259. əgər ötən dövrlə müqayisədə istehsal edilmiş məhsulun həcmi 10%, əmək məhsuldarlığının səviyyəsi 12,2% artarsa, işlənmiş vaxtın miqdarı necə dəyişilər?
- 2% artar;
 - 2 dəfə azalar;
 - √ 2% azalar;
 - 10 qat dəyişilər;
 - 25 dəfə artar;
260. İstehsal olunmuş məhsulların həcmnin işlənmiş adam-günlərin ümumi sayına nisbətindən alınan göstəriciyə nə deyilir?
- orta illik hasilat
 - orta aylıq hasilat
 - √ orta günlük hasilat
 - orta saatlıq hasilat
 - orta rüblük hasilat
261. İstehsal olunmuş məhsulun həcmnin işlənmiş adam-saatların sayına nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?
- orta günlük hasilat
 - orta rüblük hasilat
 - orta aylıq hasilat
 - ortaillik hasilat
 - √ orta saatlıq hasilat
262. İstehsal olunan məhsulun dəyərinin 300 min man, işlənmiş vaxtın isə 600 min adam-gün olduğunu nəzərə alaraq, məhsulun əmək tutumunu hesablayın
- 0,5a-g
 - 2,5 a-g
 - 1,5 a-g

- √ 2,0 a-g
- 1,2a-g

263. Məhsul vahidinin istehsalına sərf olunan iş vaxtı necə adlanır?

- əmək ödənişi
- mənfəət
- √ məhsulun əmək tutumu
- əmək haqqı
- məhsulun maya dəyəri

264. Ortaillik hasilat necə hesablanır?

- istehsal olunan məhsulun həcmninin işlənmiş adam-günlərin sayına nisbət ilə
- məhsul buraxılışının həcmninin fəhlələrin ortarüblük sayına nisbət ilə
- √ məhsulun həcmni fəhlələrin ortaillik sayına bölməklə
- ümumi buraxılışın həcmni fəhlələrin orta aylıq sayına bölməklə
- məhsulun həcmni işlənmiş adam-saatların sayına bölməklə

265. Orta saatlıq hasilatın iş gününün orta müddətinə hasili ilə əmək məhsuldarlığının hansı göstəricisi alınır?

- orta illik hasilatı
- orta aylıq mənfəət
- orta aylıq hasilatı
- √ orta günlük hasilatı
- orta rüblük hasilatı

266. Məhsul vahidinə sərf olunan əməyin azaldılması nəyi deməyə əsas verir?

- əmək məhsuldarlığının dəyişmədiyini
- rentabelliyn yüksəldiyini
- istehsal xərclərinə qənaət edildiyini
- √ əmək məhsuldarlığının yüksəldiyini
- əmək məhsuldarlığının aşağı düşdüyünü

267. Hesabat dövründə bir müəsisədə 2000 min manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Bu dövrdə işçilərin orta aylıq siyahı sayı 400 nəfər, işlənmiş adam – günlər 7200 - ə, adam - saatlar isə 47520 – yə bərabər olmuşdur. Bu məlumata əsasən orta aylıq hasilatı hesablayın ;

- 60.1 manat
- 40.4 manat
- √ 5000 manat
- 41.2 manat
- 38.2 manat

268. Hesabat dövründə bir müəsisədə 2000 min manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Bu dövrdə işçilərin orta aylıq siyahı sayı 300 nəfər, işlənmiş adam – günlər 7200 - ə, adam - saatlar isə 47520 – yə bərabər olmuşdur. Bu məlumata əsasən orta günlük hasilatı hesablayın ;

- 241.2 manat
- 240.4 manat
- 260.1 manat
- 238.2 manat
- √ 277.7 manat

269. Hesabat dövründə baza dövrü ilə müqayisədə işçilərin sayı 4,5%, işçilərin orta aylıq əmək haqqı isə 10% artmışdır. əmək haqqı fondunun dinamikasını müəyyən edin.

- 4,5% azalar
- 10 dəfə azalar;
- 10 qat dəyişilər;
- √ 15% artar;

- 15dəfə artar;
- 270.** Məhsulun dəyərinin 200 min man, işçilərin sayının isə 400 nəfər olduğunu bilərək, əmək məhsuldarlığının səviyyəsini müəyyən edin
- 600 man
 - 550 man
 - 520 man
 - ✓ 500 man
 - 580 man
- 271.** Müəssisədə məhsulun əmək tutumunun 5% artdığı halda orta hasilatın necə dəyişdiyini hesablayın
- 6,2% artar
 - 2,4% artat
 - dəyişməz qalar
 - ✓ 4,8 aşağı düşər
 - 5,4 % artar
- 272.** Müəssisədə hesabat dövründə əsas dövrə nisbətən məhsul istehsalının 15,6% artdığını, iş vaxtı məsarifinin isə 4,8% azaldığını bilərək, əmək məhsuldarlığının necə dəyişdiyini müəyyən edin
- 10,0 % artar
 - 14,4% artar
 - 16,8% artar
 - ✓ 21,4% artar
 - 12,4% artar
- 273.** Eyni məhsul istehsal edən üç müəssisədə əmək məhsuldarlığının sabit tərkibli indeksinin 1,182 quruluşun təsiri indeksinin isə 1,063 olduğunu bilərək, dəyişən tərkibli indeksi hesablayın
- 0.899
 - 1.122
 - ✓ 1.256
 - 0.999
 - 1.112
- 274.** Firmanın eyni məmulat istehsal edən iki müəssisəsində əmək məhsuldarlığının dəyişən tərkibli indeksinin 1,182, sabit tərkibli indeksinin isə 1,125 olduğunu bilərək, quruluş təsiri indeksini hesablayın.
- 0.922
 - ✓ 1.050
 - 1.098
 - 1.118
 - 0.956
- 275.** 1 adam-günə düşən hasilatın 85 man, iş ayının orta davam etmə müddətinin isə 21,4 gün olduğunu bilərək ortaaylıq hasilatı müəyyən edin
- 1750 man
 - 1798 man
 - ✓ 1819 man
 - 1852 man
 - 1785 man
- 276.** 1 adam-saata düşən hasilatın 16,7 man, iş günlərinin orta uzunluğunun isə 6,7 saat olduğunu bilərək ortagünlük hasilatı hesablayın
- 105,2 man
 - ✓ 111,9 man
 - 114,5man
 - 116,2 man
 - 109,5man

277. İstehsal olunmuş məhsulun dəyərinin 400 min manat, işlənmiş vaxtın 800 min adam-gün olduğunu bilərək, məhsulun əmək tutumunu hesablayın.
- 4 adam –gün
 - 5 adam-gün
 - ✓ 2 adam-gün
 - 3 adam-gün
 - 8 adam-gün
278. Məhsul istehsalının əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 12. % artdığını, onun istehsalına iş vaxtı məsrəfinin isə 5% azaldığını bilərək, orta hasilatın necə dəyişdiyini müəyyən edin.
- 12% artmışdır
 - ✓ 17,9 % artmışdır
 - 6,4% azalmışdır
 - 7% azalmışdır
 - 17% artmışdır
279. Məhsul vahidinə əmək məsrəfinin əsas dövrdəkinə nisbətən hesabat dövründə 5,0 % aşağı salındığını bilərək, orta hasilatın necə dəyişdiyini hesablayın:
- ✓ 5.3% artmışdır
 - 3% artmışdır
 - 6.5% artmışdır
 - 7.5% artmışdır
 - 5% aşağı salınmış
280. İş ayının uzunluğunun 25 gün, orta saatlıq hasilatın 6, orta günlük hasilatın isə 50 ədəd olduğunu bilərək əmək məhsuldarlığının orta –aylıq səviyyəsini hesablayın.
- 150 ədəd
 - ✓ 1250 ədəd
 - 1500 ədəd
 - 1800 ədəd
 - 750 ədəd
281. $\sum f_{1T1}$ - in 2000-ə, $\sum f_{0T1}$ -in 1500-ə bərabər olduğunu bilərək sabit tərkibli əmək haqqı indeksini hesablayın
- 1.250
 - 1.288
 - 0.810
 - 0.815
 - ✓ 1.333
282. Hesabat dövründə baza dövrü ilə müqayisədə əmək haqqı fondunun həcmi 15.8%, işçilərin sayı isə 3,4% artmışdır. İşçilərin orta aylıq əmək haqqının dinamikasını müəyyən edin
- İkiqat dəyişilər;
 - ✓ 12% artar;
 - 10% azalar;
 - 15dəfə artar;
 - 4,5 dəfə azalar;
283. Hesabat dövründə baza dövrü ilə müqayisədə işçilərin sayı 3.4%, işçilərin orta aylıq əmək haqqı isə 12% artmışdır. əmək haqqı fondunun dinamikasını müəyyən edin.
- 15dəfə artar;
 - 4,5% azalar
 - ✓ 15.8% artar;
 - 10 qat dəyişilər;

- 10 dəfə azalar;
- 284.** Müəssisədə orta əmək haqqının 350 manat, işçilərin sayının 180 nəfər olduğunu bilərək onun əmək haqqı fondunun həcmi hesablayın:
- 350 min.manat;
 - 350 min mantat;
 - 50 min.manat;
 - 350 manat.
 - ✓ 63 min.manat;
- 285.** əsas dövrdə orta aylıq əmək haqqı 320 min manat, hesabat dövründə isə 360 min manat təşkil etmişdir. əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə orta aylıq əmək haqqı:
- 20% azalmışdır;
 - 120 % artmışdır;
 - ✓ 12.5% artmışdır;
 - 50% azalmışdır;
 - 15% artmışdır;
- 286.** Dəyişən tərkibli əmək haqqı indeksinin sabit tərkibli əmək haqqı indeksinə bölünməsindən alınan indeks necə adlanır?
- Sabit tərkibli indeks;
 - ✓ Quruluşun dəyişilməsi indeksi;
 - Əmək haqqının umumi indeksi;
 - Əmək haqqının fərdi indeksi.
 - Fondtutumu indeksi;
- 287.** Orta əmək haqqının dəyişməsinə işçilərin sayının dəyişməsinin təsirini aradan qaldırmaq üçün əmək haqqının hansı indeksindən istifadə olunur?
- Əmək haqqının quruluş dəyişilməsi indeksindən
 - Əmək haqqı fondu indeksindən
 - Əmək haqqının dəyişən tərkibli indeksindən
 - Əmək haqqının fərdi indeksindən
 - ✓ Əmək haqqının sabit tərkibli indeksindən
- 288.** Orta aylıq əmək haqqını hesablamaq üçün aylıq əmək haqqı fondu:
- ✓ İşçilərin orta siyahı sayına bölünür;
 - İşlənmiş adam-günlərin sayına bölünür;
 - Nominal əmək haqqına bölünür;
 - Real əmək haqqına bölünür.
 - İşlənmiş adam-saatların sayına bölünür
- 289.** Orta əmək odənişinin artım sürətinin əmək məhsuldarlığının artım sürətinə nisbəti nəyi anladır?
- məhsul vahidinin maya dəyərini
 - izafi xərclərə yol verildiyini
 - müəssisənin qeyri-qənaətbəxş işlədiyini
 - müəssisənin səmərəli işlədiyini
 - ✓ bir manat məhsula düşən xərc göstəricisini
- 290.** Cari transfertlərin əsas növləri hansılardır?
- torpaq vergisi
 - gəlir vergisi
 - sosial sığortaya və sosial müdafiəyə ayrılmalər
 - ✓ bütün bunların hamısı
 - əmlak vergisi

291. Transfərtlər neçə qrupa ayrılır?
- 6
 - 4
 - 3
 - ✓ 2
 - 5
292. Transfərtlər nədir?
- bu elə əməliyyatlardır ki, bu zaman bir institusion vahid başqa bir institusion vahidə əvəzini almaq şərtilə əmtəə, xidmət və ya aktivlər təqdim edir
 - bu elə əməliyyatlardır ki, bu zaman bir təsərrüfat vahidi digərinə haqqını ödəməklə əmtəə, xidmət və aktivləri təqdim edir
 - bu elə əməliyyatlardır ki, bu zaman bir vahid digərinə müəyyən əmtəni, xidmət və aktivləri əmanət edir
 - ✓ bu elə əməliyyatlardır ki, bu zaman bir subyekt digərinə əmtəə , xidmət və aktivləri əvəzində heç nə almadan təqdim edir
 - bu elə əməliyyatlardır ki, bu zaman bir institusion vahid başqa vahidə müvəqqəti istifadə üçün əmtəə, xidmət və aktivləri təqdim edir
293. Dəyişən tərkibli əmək haqqı indeksinin sabit tərkibli əmək haqqı indeksinə bölünməsindən alınan indeks necə adlanır?
- əmək haqqı fondu indeksi
 - əmək məhsulradlığı indeksi
 - fondverimi indeksi
 - fond tutumu indeksi
 - ✓ quruluşun təsiri indeksi
294. Orta əmək haqqının dəyişməsinə işçilərin sayının dəyişməsinin təsirinin aradan qaldırmaq üçün əmək haqqının hansı indekslərindən istifadə edilir
- əmək haqqının quruluş dəyişməsi indeksindən
 - əmək məhsuldarlığının dəyişən tərkibli indeksindən
 - əmək məhsuldarlığının sabit tərkibli indeksindən
 - əmək haqqı fondu indeksi
 - ✓ əmək haqqının sabit tərkibli indeksindən
295. Dəyişən tərkibli əmək haqqı indeksinin 1,44 , sabit tərkibli əmək haqqı indeksinin isə 1,20 olduğunu bilərək, quruluşun təsiri indeksini hesablayın.
- 0.9
 - ✓ 1.20
 - 1.32
 - 1.5
 - 1.05
296. Orta əmək haqqının dəyişməsinə işçi heyətinin tərkibində baş verən dəyişikliklərin təsirini öyrənmək üçün əmək haqqının hansı indekslərindən istifadə olunur?
- əmək haqqı fondu indeksindən
 - əmək haqqının sabit tərkibli indeksindən
 - əmək ödənişi fondu indeksindən
 - ✓ quruluşun təsiri indeksindən
 - əmək haqqının dəyişən tərkibli indeksindən
297. Orta aylıq əmək haqqının dəyişməsinə işçilərin sayının dəyişməsinin təsirini aradan qaldırmaq üçün əmək haqqının hansı indekslərindən istifadə olunur?
- əmək haqqının dəyişən tərkibli indeksindən
 - quruluşun dəyişməsinin təsiri indeksindən
 - ✓ əmək haqqının sabit tərkibli indeksindən
 - əmək ödənişi fondu indeksindən
 - əmək haqqı fondu indeksindən

Aşağıdakı məlumat verilmişdir:

1) işçilərin aylıq əmək haqqı fondu -150 min.man

2) işçilərin orta aylıq siyahı sayı – 600 nəfər

3) işlənmiş adam –günlərin siyahı sayı -12000

4) işlənmiş adam-saatların sayı- 84000

Orta saatlıq əmək haqqının səviyyəsini hesablamalı:

- 1,6 man
- ✓ 1,78 man
- 2,2 man
- 2,5 man
- 2,1 man

Aşağıdakı məlumat verilmişdir:

1) işçilərin illik əmək haqqı fondu- 200 min man

2) işçilərin rüblük əmək haqqı fondu- 185 min man

3) işçilərin aylıq əmək haqqı fondu- 165 min man

4) işçilərin günlük əmək haqqı fondu- 155 min man

5) işçilərin orta illik sayı – 700 nəfər

6) işçilərin orta aylıq sayı- 650 nəfər

7) işlənmiş adam saatların sayı- 90.000

Orta aylıq əmək haqqının səviyyəsini hesablayın

- 350 man
- 300 man
- 280 man
- ✓ 254 man
- 320 man

300. Dəyişən tərkibli əmək haqqı nideksinin 1,78, sabit tərkibli əmək haqqı indeksinin isə 1,34 olduğunu bilərək qurluşun təsiri indeksini hesablayın

- 0.879
- 1.056
- ✓ 1.328
- 1.254
- 0.982

301. Müəssisədə orta aylıq əmək haqqının 380 man, işçilərin sayının isə 300 nəfər olduğunu bilərək aylıq əmək haqqı fondunu hesablayın

- 120 min man
- 126 min man
- ✓ 114 min man
- 134 min manat
- 124 min man

302. 2013-cü ildə işçilərin orta aylıq əmək haqqı 380 man, 2014-cü ildə isə 400 man olmuşdur. 2013-cü ilə nisbətən 2014-cü ildə orta aylıq əmək haqqı nə qədər artmışdır?

- 5,2%
- 7,5 %
- 8,3%
- 8,8%
- ✓ 5,3%

303. Sentyabr ayında müəssisədə işçilərin sayının 200 nəfər, orta əmək haqqının 300 manat, noyabr ayında isə uyğun olaraq 180 nəfər və 350 manat olduğunu bilərək, əmək haqqı fondunun orta əmək haqqının dəyişməsi hesabına artımını hesablayın

- 9600 man
- 10000 man
- 7600 man
- 8000 man
- ✓ 9000 man

304. Orta əmək haqqı indeksinin 1,05 əmək məhsuldarlığı indeksinin isə 1,20 olduğunu bilərək, əmək haqqının artım sürətinin əmək məhsuldarlığının artımından nə qədər geri qaldığını müəyyən edin:
- √ 15,0%
 - 12,4 %
 - 8,4%
 - 10,0 %
 - 12,0 %
305. Aşağıdakı məlumat vardır: 1) işçilərin saatlıq əmək haqqı fondu- 136 min manat 2) işlənmiş adam-günlərin ümumi sayı-12000 3) işlənmiş adam saatların ümumi sayı-85000 Orta saatlıq əmək haqqının səviyyəsini hesablayın
- 2,5 man
 - 2,1 man
 - 1,7 man
 - 3,5 man
 - √ 1,6 man
306. Aşağıdakı məlumat vardır: 1) işçilərin rüblük əmək haqqı fondu- 486 min manat 2) işçilərin orta rüblük siyahı sayı-320 nəfər 3) işlənmiş adam günlərin ümumi sayı-40000 Orta rüblük əmək haqqının səviyyəsini hesablayın
- 800 man
 - 1120 man
 - 1050 man
 - √ 1519 man
 - 900 man
307. Müəssisədə işçilərin əmək ödənişi haqqında aşağıdakı məlumatı vardır: 1) işçilərin saatlıq əmək ödənişi fondu 268 min manatdır 2) işçilərin günlük əmək ödənişi fondu 350 min manatdır 3) işlənmiş adam saatların sayı 100 mindir 4) işlənmiş adam-günlərin sayı- 21428 Ortasaatlıq əmək ödənişi hesablayın
- 1,5 man
 - 3,0 man
 - 2,4 man
 - √ 2.68 man
 - 1,8 man
308. Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən orta günlük əmək haqqının səviyyəsini hesablayın: 1. Aylıq əmək haqqı fondu ---- 80 min. manat; 2. İşçilərin orta siyahı sayı --- 400 nəfər; 3. İşlənmiş adam-günlər ----- 10 min; 4. İşlənmiş adam-saatlar ----- 100 min;
- 250 manat;
 - 0,75 manat.
 - 200 manat;
 - √ 8 manat;
 - 220 manat;
309. əmək ödənişi haqqında müəssisənin aşağıdakı məlumatı vardır: 1) işçilərin illik əmək ödənişi fondu -346 min man. 2) işçilərin rüblük əmək ödənişi fondu- 289 min man. 3) işçilərin orta illik sayı- 80 nəfərdir Orta illik əmək ödənişinin səviyyəsini hesablayın.
- 3200 man
 - 4400 man
 - √ 4325 man
 - 3700 man
 - 3500 man
310. Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən orta günlük əmək haqqının səviyyəsini hesablayın:
1. Aylıq əmək haqqı fondu ---- 60 min. manat;
2. İşçilərin orta siyahı sayı --- 300 nəfər;
3. İşlənmiş adam-günlər ----- 8 min;
4. İşlənmiş adam-saatlar ----- 80 min;
- 220 manat;
 - √ 7,5 manat;

- 0,75 manat.
 - 200 manat;
 - 250 manat;
- 311.** Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən orta aylıq əmək haqqının səviyyəsini hesablayın: 1. Aylıq əmək haqqı fondu ---- 80 min. manat; 2. İşçilərin orta siyahı sayı --- 400 nəfər; 3. İşlənmiş adam-günlər ----- 10 min; 4. İşlənmiş adam-saatlar ----- 100 min;
- 250 manat;
 - ✓ 200 manat;
 - 0,75 manat.
 - 7,5 manat;
 - 220 manat;
- 312.** əsas dövrdə orta aylıq əmək haqqı 250 min manat, hesabat dövründə isə 300 min manat təşkil etmişdir. əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə orta aylıq əmək haqqı:
- 15% artmışdır;
 - 50% azalmışdır;
 - ✓ 20% artmışdır;
 - 120 % artmışdır;
 - 20% azalmışdır;
- 313.** Müəssisədə orta əmək haqqının 150 manat, işçilərin sayının 200 nəfər olduğunu bilərək onun əmək haqqı fondunun həcmi hesablayın:
- 350 min mantat;
 - ✓ 30 min.manat;
 - 350 min.manat;
 - 350 manat.
 - 50 min.manat;
- 314.** Noyabr ayında müəssisədə işçilərin sayının 150 nəfər, orta əmək haqqının 280 manat, dekabr ayında isə uyğun olaraq 200 nəfər və 300 manat olduğunu bilərək, əmək haqqı fondunun işçilərin sayının artması hesabına artımını hesablayın:
- 14500 man
 - 13800 man
 - 1500 man
 - 14200 man
 - ✓ 14000 man
- 315.** Dəyişən tərkibli əmək haqqı nideksinin 1,65, sabit tərkibli əmək haqqı indeksinin isə 1,45 olduğunu bilərək qurluşun təsiri indeksini hesablayın
- 0.879
 - 1.254
 - ✓ 1.138
 - 1.056
 - 0.982
- 316.** $\sum f_{1T1}$ - in 3000-ə, $\sum f_{0T1}$ -in 2500-ə bərabər olduğunu bilərək sabit tərkibli əmək haqqı indeksini hesablayın
- 0.810
 - 1.288
 - 1.250
 - ✓ 1.200
 - 0.815
- 317.** Aşağıdakı məlumat vardır:
 1) işçilərin günlük əmək haqqı fondu- 128 min manat
 2) işlənmiş adam-günlərin ümumi sayı-11000
 3) işlənmiş adam saatların ümumi sayı-72000
 Orta günlük əmək haqqının səviyyəsini hesablayın

- √ 11,64 man
- 12,56 man
- 1,78 man
- 2,15 man
- 3,55 man

318. Aylıq əmək haqqı fondu ilə işçilərin aylıq orta siyahı sayının nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

- orta günlük əmək haqqı
- orta rüblük əmək haqqı
- orta illik əmək haqqı
- √ orta aylıq əmək haqqı
- orta saatlıq əmək haqqı

319. Günlük əmək haqqı fondu ilə işlənmiş adm-günlərin nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?

- orta rüblük əmək haqqı
- orta illik əmək haqqı
- orta saatlıq əmək haqqı
- √ orta günlük əmək haqqı
- orta aylıq əmək haqqı

320. Saatlıq əmək haqqı fondu ilə işlənmiş adam-saatların nisbətindən alınan göstərici necə adlanır

- orta günlük əmək haqqı
- √ orta saatlıq əmək haqqı
- orta illik əmək haqqı
- orta rüblük əmək haqqı
- orta aylıq əmək haqqı

Aşağıdakı şərti məlumatlara əsasən orta aylıq əmək haqqının səviyyəsini hesablayın:

321. 1. Aylıq əmək haqqı fondu ---- 60 min. manat;
2. İşçilərin orta siyahı sayı --- 300 nəfər;
3. İşlənmiş adam-günlər ----- 8 min;
4. İşlənmiş adam-saatlar ----- 80 min;

- 250 manat;
- √ 200 manat;
- 0,75 manat.
- 7,5 manat;
- 220 manat;

322. Orta aylıq əmək haqqını hesablamaq üçün aylıq əmək haqqı fondu nəyə bölünməlidir?

- işçilərin orta illik sayına
- işlənmiş adam-günlərin sayına
- işçilərin rüblük orta siyahı sayına
- işlənmiş adam-saatların sayına
- √ işçilərin orta aylıq siyahı sayına

əmək ödənişi haqqında müəssisənin aşağıdakı məlumatı vardır:

323. 1) işçilərin illik əmək ödənişi fondu -400 min man.
2) işçilərin rüblük əmək ödənişi fondu- 370 min man.
3) işçilərin ortaillik sayı- 100 nəfərdir
Ortaillik əmək ödənişinin səviyyəsini hesablayın.

- √ 400 man
- 370 man
- 350 man
- 320 man
- 440 man

324. Aşağıdakı məlumat verilmişdir: 1) işçilərin saatlıq əmək haqqı fondu -180 min.man 2) işçilərin orta aylıq siyahı sayı – 500 nəfər 3) işlənmiş adam –günlərin siyahı sayı -14000 4) işlənmiş adam-saatların sayı- 95000 Orta saatlıq əmək haqqının səviyyəsini hesablamalı:

- 2,5 man
- 1,6 man
- 2,1 man
- √ 1,89 man
- 2,2 man

Aşağıdakı məlumat vardır:

325. 1) işçilərin illik əmək haqqı fondu- 1800 min man
2) işçilərin orta illik siyahı sayı-400 nəfər
3) işçilərin orta rüblük siyahı sayı- 390 nəfər
Orta illik əmək haqqının səviyyəsini hesablayın

- 4380 man
- 3810 man
- 3920 man
- 4050 man
- √ 4500 man

Aşağıdakı məlumat verilmişdir:

326. 1) işçilərin illik əmək haqqı fondu- 300 min man
2) işçilərin rüblük əmək haqqı fondu- 220min man
3) işçilərin aylıq əmək haqqı fondu- 200 min man
4) işçilərin günlük əmək haqqı fondu- 180 min man
5) işçilərin orta illik siyahı sayı – 800 nəfər
6) işçilərin orta aylıq siyahı sayı- 750 nəfər
7) işlənmiş adam saatların sayı- 100.000
Orta aylıq əmək haqqının səviyyəsini hesablayın

- √ 267 man
- 350 man
- 280 man
- 300 man
- 320 man

Müəssisədə işçilərin əmək ödənişi haqqında aşağıdakı məlumatı vardır:

327. 1) işçilərin saatlıq əmək ödənişi fondu 300 min manatdır
2) işçilərin günlük əmək ödənişi fondu 350 min manatdır
3) işlənmiş adam saatların sayı 150 mindir
4) işlənmiş adam-günlərin sayı- 21428
Ortasaatlıq əmək ödənişi hesablayın

- 1,8 man
- 2,4 man
- 3,0 man
- √ 2 man
- 1,5 man

Aşağıdakı məlumat vardır:

328. 1) işçilərin illik əmək haqqı fondu- 1600 min man
2) işçilərin orta illik siyahı sayı-400 nəfər
3) işçilərin orta rüblük siyahı sayı- 380 nəfər
Orta illik əmək haqqının səviyyəsini hesablayın

- 3920 man
- 3810 man
- 4380 man
- √ 4000 man
- 4050 man

Aşağıdakı məlumat vardır:

329. 1) işçilərin rüblük əmək haqqı fondu- 400 min man
2) işçilərin orta rüblük siyahı sayı-400 nəfər
3) işlənmiş adam günlərin ümumi sayı-36000
Orta rüblük əmək haqqının səviyyəsini hesablayın

- 900 man
- 800 man
- 1120 man
- 1050 man
- ✓ 1000 man

330. Müəssisədə orta aylıq əmək haqqının 320 man, işçilərin sayının isə 400 nəfər olduğunu bilərək aylıq əmək haqqı fondunu hesablayın

- 126 min man
- 134 min manat
- 120 min man
- 124 min man
- ✓ 128 min man

331. 2010-cu ildə işçilərin orta aylıq əmək haqqı 280 man, 2011-ci ildə isə 300 man olmuşdur. 2010-cu ildəkinə nisbətən 2011-ci ildə orta aylıq əmək haqqı nə qədər artmışdır?

- 8,3%
- 8,8%
- 5,2%
- ✓ 7,1%
- 7,5 %

332. əsas kapitalın yaradıldığı anda çəkilən bütün xərclər onun hansı dəyərini təşkil edir?

- əsas kapitalın buraxılış qiymətini
- ✓ əsas kapitalın tam ilk dəyərini
- əsas kapitalın maya dəyərini
- əsas kapitalın smeta dəyərini
- əsas kapitalın qalıq dəyərini

333. Sexdə quraşdırılan 100 dəzgahdan bir növbədə 90 dəzgah, iki növbədə 80 dəzgah işləmişdir. Bu məlumata əsasən növbəlilik əmsalını hesablayın.

- 1.8
- ✓ 2.5
- 2.3
- 1.7
- 1.5

334. əsas fondların orta illik dəyərini ən böyük növbədə işləyən fəhlələrin sayına bölməklə hansı göstərici hesablanır:

- köhnəlmə əmsalı
- yaralılıq əmsalı
- sıradan çıxma əmsalı
- ✓ Əməyin əsas fondlarla təmin olunması əmsalı;
- Təzələnmə əmsalı;

335. İl ərzində işə buraxılmış yeni əsas fondların dəyərini ilin sonuna mövcud olan əsas fondların dəyərinə bölməklə hansı göstərici hesablanır:

- yaralılıq əmsalı
- köhnəlmə əmsalı
- ✓ Təzələnmə əmsalı;
- Kapital tutumu
- sıradan çıxma əmsalı

336. Verilənlərdən hansı əsas kapitalın hərəkətini səciyyələndirən göstəricilərdən hesab edilir?

- Əsas kapitalın köhnəlmə və yaralılıq əmsalları;
- Kapital verimi,
- Kapital tutumu
- ✓ Təzələnmə və sıradan çıxma əmsalları;
- Bunların hamısı.

337. İstifadə prosesində əsas fondun tədricən köhnəlməsinin pulla ifadəsi necə adlanır:

- Təzələnmə əmsalı;
- Yaralılıq əmsalı;
- ✓ amortizasiya;
- Kapital tutumu;
- Kapital verimi (fondverimi);

338. İstehsal (və ya istehlak) edilmiş enerjinin mühərrikin işlədiyi saatların sayına bölməklə hansı göstərici hesablanır?

- buxar qazanlarının gücü;
- ✓ Mühərrikin orta faktiki gücü;
- Mühərrikin potensial gücü;
- Həqiqi istifadə olunan gücü;
- transformatorların gücü.

339. Cari ildə əsas kapitalın ortaillik tam dəyəri 38 mln.man, məhsul buraxılışının həcmi 22 mln. man olduğunu bilərək kapitalveriminin səviyyəsini hesablayın.

- 0,66 man
- 0,75 man
- 0,5 man
- 0,55 man
- ✓ 0,58 man

340. İl ərzində işə sıradan çıxmış əsas fondların dəyərini ilin əvvəlinə mövcud olan əsas fondların dəyərində bölməklə hansı göstərici hesablanır:

- köhnəlmə əmsalı
- ✓ sıradan çıxma əmsalı
- Kapital tutumu
- Təzələnmə əmsalı;
- yaralılıq əmsalı

341. Avadanlığın təqvim fondundan rejim fondunu çıxdıqda hansı fond alınır?

- imkanda olan fond.
- ✓ rejimdən kənar vaxt fondu;
- tabel fondu;
- maksimal – mümkün fond ;
- ehtiyatda olan fond;

342. əsas kapitalın qiymətləndirilməsi metodları hansılardır?

- ✓ əsas kapitalın tam ilk, tam bərpa və köhnəlməsini çıxmaqla ilk (bərpa) dəyəri.
- əsas kapitalın smeta dəyəri
- əsas kapitalın maya dəyəri
- əsas kapitalın buraxılış qiyməti
- əsas kapitalın qalıq dəyəri

343. İstehsal proseslərinin normal getməsi üçün şərait yaradan istehsal olunmuş aktivlərin məcmucuna nə deyilir?

- ✓ əsas kapitalın passiv hissəsi
- əsas kapitalın aşınan hissəsi

- əsas kapitalın amortizasiyası
- əsas kapitalın istehlakı
- əsas kapitalın yaralı hissəsi

344. əmək cismlərinə bilavasitə təsir göstərən istehsal vasitələri necə adlanır?

- √ əsas kapitalın aktiv hissəsi
- əsas dövriyyə kapitalı
- əsas kapitalın passiv hissəsi
- dövriyyə fondları
- dövriyyə vəsaitləri

345. Aktivlərin bir hissəsi kimi əsas kapitalı digər, istehsal vasitələrindən fərqləndirən xüsusiyyətlər hansılardır?

- √ istehsal proseslərində dəfələrlə iştirak etməsi, öz dəyərlərini məhsula hissə-hissə keçirməklə tədricən köhnəlməsi və ömür müddətinin bir ildən çox olması
- ömür müddətində öz xarici formalarını dəyişməməsi
- dəyərlərinin çox olması
- istismarının çox xərc tələb etməsi
- ömür müddətinin bir ildən artıq olması

346. əsas kapitalın köhnəlməsinin pulla ifadəsinə iqtisadçılar nə ad verirlər?

- Əsas kapitalın passivi;
- Əsas kapitalın aktivi
- Cari dəyəri.
- Qalıq dəyəri;
- √ Əsas kapitalın amortizasiyası;

347. əsas kapitalın yaradıldığı anda onların tikilməsinə, əldə edilməsinə, daşınıb gətirilməsinə və quraşdırılmasına çəki-lən bütün xərclər əsas kapitalın hansı dəyərini təşkil edir?

- Köhnəlməni çıxmaqla tam ilk dəyərini;
- Köhnəlmə dəyərini;
- qalıq dəyərini;
- cari dəyərini
- √ Tam ilk dəyərini;

348. İstehsal proseslərinin normal getməsi üçün şərait yaradan istehsal olunmuş aktivlərin məcmusuna nə ad verirlər?

- Əsas kapitalın aşınan hissəsi;
- Əsas kapitalın yararlı hissəsi;
- Əsas kapitalın aktiv hissəsi;
- Qeyri-maddi aktivlər.
- √ Əsas kapitalın passiv hissəsi;

349. əmək cismlərinə bilavasitə təsir göstərən istehsal aktivlərinin məcmusuna iqtisadçılar nə ad verirlər?

- √ Əsas kapitalın aktiv hissəsi;
- Əsas dövriyyə kapitalı;
- Qiymətlilər;
- qeyri-maddi aktivlər.
- Əsas kapitalın passiv hissəsi;

350. Təkrar istehsal olunan aktivlər məcmu olmaqla istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edən, öz dəyərini məhsula fiziki köhnəlmə kimi keçirən və xidmət müddəti bir ildən az olmayan əşyalara iqtisadçılar nə ad verirlər?

- Əsas borc
- Qiymətlilər;
- √ Əsas kapital

- Qeyri-maddi aktivlər
- Dövriyyə kapitalı

351. əsas kapitalın yararlılıq əm-salının 52.5% olduğunu bilərək onun köhnəlmə əmsalını hesab-layın:

- 47.0%;
- 46.8%;
- 152.5%;
- 175%
- ✓ 47.5%;

352. əsas kapitalın tam bərpa dəyərini ən böyük növbədəki fəhlələrin sayına bölməklə hesab-lanan göstəriciyə statistic-kada nə ad verirlər?

- ✓ Əməyin əsas kapitalla silahlanma əmsalı;
- Əməyin döv-riyyə kapitalı ilə silahlanma əmsalı
- Əsas kapitalın köhnəlmə əmsalı;
- Yaralılıq əmsalı;
- Əsas fonların təzələnmə əmsalı

353. Müəssisədə ümumi əlavə dəyər indeksini əsas kapitalın dinamikası indeksinə bölməklə hansı göstəricini hesablamış olaraq?

- əmək məhsuldarlığı nideksini
- ✓ kapital verimi indeksini
- material tutumu indeksini
- material verimi indeksini
- fondtutumu indeksini

354. Müəssisədə kapital veriminə hansı amillər təsir göstərir?

- avadanlıqlardan ekstensiv istifadə əmsalı
- avadanlıqlardan inteqral istifadə əmsalı
- ✓ əsas kapitalın tərkibində aktiv hissənin xüsusi çəkisi, onun texnoloji məhsuldarlığı, əsas kapitalın qiymətilə buraxılan məhsulların qiymətinin nisbəti
- innovasiyaların tətbiqi
- avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalı

355. əsas kapitalın təzələnməsinin intensivliyini xarakterizə edən nisbi göstərici necə hesablanır?

- daxil olan təzə əsas kapitalın dəyərini ləğv olunan əsas kapitalın dəyərində nisbətə
- il ərzində işə salınan təzə əsas kapitalın dəyərini ilin axırına olan əsas kapitalın tam dəyərində nisbətə
- ləğv olunan əsas kapitalın dəyərini ilin əvvəlinə olan əsas kapitalın dəyərində bölməklə
- ✓ ləğv olunan əsas kapitalın dəyərini işə salınan təzə əsas kapitalın dəyərində nisbətə
- ləğv olunan əsas kapitalın dəyərini təzə işə salınan əsas kapitalın dəyərində bölməklə

356. əsas fondların tam bərpa dəyərini ən böyük növbədəki fəhlələrin sayına nisbətə hesablanan göstəricisi necə adlanır?

- əsas fondların köhnəlmə əmsalı
- ✓ əməyin əsas kapitalla silahlanması göstəricisi
- əsas fondların təzələnmə əmsalı
- əsas fondların işdən çıxma əmsalı
- əsas fondların yararlılıq əmsalı

357. əsas kapitalın dəyərini hər manatına nə qədər məhsul istehsal edildiyini səciyyələndirən göstəricisi necə adlanır?

- kapital tutumu (fond tutumu)
- əsas kapitalın rentabelliyi
- əsas kapitalın səmərəliliyi
- yüklənmə əmsalı
- ✓ kapital verimi

358. əsas kapitalın yaradıldığı anda onların tikilməsinə əldə edilməsinə, daşınıb gətirilməsinə və quraşdırılmasına çəkilən bütün xərclər hansı dəyərinə təşkil edir?
- tam bərpa dəyərini
 - √ tam ilk dəyərini
 - Köhnəlməsini çıxmaqla ilk dəyərini
 - smeta dəyərini
 - köhnəlməsini çıxmaqla bərpa dəyərini
359. Verilənlərdən hansı əsas kapitalın vəziyyətini xarakterizə edən göstəricilərdən hesab edilir?
- əsas kapitalın işdən çıxması əmsalı
 - əsas kapitalın daxil olma əmsalı
 - əsas kapitalın ləğv olunma əmsalı
 - √ əsas kapitalın köhnəlmə və yararlılıq əmsalı
 - əsas kapitalın təzələnməsi əmsalı
360. Amortizasiya ayrımalarının əsas kapitalın tam dəyərinə faiz nisbətində nə deyilir?
- əlavə edilmiş dəyər norması
 - √ amortizasiya norması
 - qazanc norması
 - ödəniş norması
 - mənfəət norması
361. əsas kapitalın köhnəlməsinin pulla ifadəsinə nə deyilir?
- əsas kapitalın ləvğ dəyəri
 - əsas kapitalın aktivi
 - əsas kapitalın passivi
 - √ əsas kapitalın amortizasiyası
 - əsas kapitalın köhnəlmə məbləği
362. İlin əvvəlinə əsas kapitalın dəyəri 250 min manat, qalıq dəyər isə 220 min manat, ilin sonuna əsas kapitalın dəyəri 275 min manat, qalıq dəyəri isə 235 min manat olduğu halda, ilin əvvəli və sonunda əsas kapitalın köhnəlmə məbləğini hesablayın.
- 15 man, 10 man;
 - 30 man, 30 man;
 - √ 30 man, 40 man
 - 10 man, 45 man;
 - 15 man, 40 man;
363. İlin əvvəlinə əsas kapitalın dəyəri 250 min manat, əsas kapitalın orta illik dəyəri 275 min manat olduğu halda ilin sonuna əsas kapitalın dəyərini hesablayın.
- √ 300 min. man;
 - 25 min. man
 - 262 min. man;
 - 525 min. man;
 - 900 min. man;
364. İlin əvvəlinə əsas kapitalın dəyəri 400 min manat, il ərzində daxil olan əsas kapitalın dəyəri 50 min manat, sıradan çıxan əsas kapitalın dəyəri 10 min manat olduğunu bilərək əsas kapitalın orta illik dəyərini hesablayın
- √ 420 min. man;
 - 400 min. man;
 - 390 min. man;
 - 440 min. man;
 - 450 min. man;
365. İlin sonuna əsas kapitalın tam dəyəri 200 min manat, köhnəlmə məbləği 50 min manat olduğu halda, qalıq dəyəri hesablayın.

- 900 min. man;
- ✓ 150 min. man;
- 300 min. man;
- 5 min. man;
- 600 min. man;

366. Əsas istehsal fondlarının tam ilk dəyəri 400 min manat, köhnəlmənin məbləği isə 10 min manat olduğu halda köhnəlmə əmsalı neçədir?

- 25%
- 3
- ✓ 2,5 %
- 1
- 20%

367. Köhnəlmə əmsalı 2.5%, əsas kapitalın tam ilk dəyəri 400 min manat olduğu halda köhnəlmənin məbləğini hesablayın.

- ✓ 10 min manat
- 35 min manat
- 40 min manat
- 15 min manat
- 20 min manat

368. Müəssisənin əsas kapitalının ilin əvvəlinə olan tam dəyəri 6000 mln. man., il ərzində daxil olan əsas fondlarının dəyəri 2000 mln. man, silinən əsas fondların dəyəri 1500 mln. man., ilin axırına köhnəlmə məbləği 1300 mln.manat olmuşdur. əsas kapitalın ilin axırına olan tam dəyərini müəyyən edin.

- 5900 mln.man
- 5500 mln.man
- 5200 mln.man
- 7800 mln.man
- ✓ 6500 mln.man

369. Növbəlilik əmsalını həqiqi iş növbələrinin sayına bölməklə hansı göstərici hesablanır?

- fasiləsizlik əmsalı;
- ✓ növbə rejimindən istifadə əmsalı;
- təzələnmə əmsalı;
- köhnəlmə əmsalı.
- yararlılıq əmsalı;

370. Bünövrə üzərinə bərkidilmiş, istismarda olan və ya istismara hazır olan avadanlıq necə adlanır;

- ✓ qurulmuş avadanlıq;
- sökülmüş avadanlıq.
- yararsız avadanlıq;
- həqiqi işləyən avadanlıq;
- mövcud avadanlıq;

371. Avadanlığın sayı və tərkibini öyrənərkən statistika avadanlıqları hansı hissələrə ayırır:

- ✓ mövcud və qurulmuş avadanlıq;
- işləyən və işləməyən avadanlıq;
- ehtiyatda olan və işləyən avadanlıq.
- sökülmüş və işləyən avadanlıq;
- yararsız və yararlı avadanlıq;

372. Qurulmuş avadanlığın sayını mövcud avadanlığın sayına bölməklə hansı göstərici hesablanır:

- ✓ Qurulmuş avadanlığın tərkibində mövcud avadanlığın xüsusi cəkisi;

- Mövcud avadanlığın tərkibində işləməyən avadanlığın xüsusi cəkisi;
- Qurulmuş avadanlığın tərkibində işləməyən avadanlığın xüsusi cəkisi;
- Mövcud avadanlığın tərkibində həqiqi işləyən avadanlığın xüsusi cəkisi;
- Qurulmuş avadanlığın tərkibində həqiqi işləyən avadanlığın xüsusi cəkisi;

373. Noyabr ayının 30 –da sıradan çıxmış 36 min manatlıq əsas fondun orta illik dəyərini hesablayın:

- 29 min manat;
- 25 min manat.
- ✓ 33 min manat;
- 28 min manat;
- 31 min manat;

374. Müəssisədə il ərzində silinən əsas kapitalın dəyərini 658 min man, ilin əvvəlində onların tam dəyərini 4,4 mln.man, ilin axırında isə 5,0 mln.man olduğunu bilərək işdən çıxma əmsalını hesablayın.

- 22,8%
- 24,4%
- 17,8%
- 18,6%
- ✓ 14,9%

375. Cari ildə müəssisədə işə salınan əsas kapitalın dəyərini 2,4 mln.man; ilin əvvəlində onların tam dəyərini 6,8 mln. man, ilin axırında isə 8,2 mln. man. olduğunu bilərək, təzələnmə əmsalını hesablayın.

- 20,8%
- 24,1%
- 25,4%
- 26,0%
- ✓ 29,3%

376. Həqiqi işləyən avadanlıqların sayını mövcud avadanlıqların sayına bölməklə hansı göstərici hesablanır:

- Qurulmuş avadanlığın tərkibində mövcud avadanlığın xüsusi cəkisi;
- Mövcud avadanlığın tərkibində işləməyən avadanlığın xüsusi cəkisi.
- Qurulmuş avadanlığın tərkibində işləməyən avadanlığın xüsusi cəkisi;
- ✓ Mövcud avadanlığın tərkibində həqiqi işləyən avadanlığın xüsusi cəkisi;
- Qurulmuş avadanlığın tərkibində həqiqi işləyən avadanlığın xüsusi cəkisi;

377. Həqiqi işləyən avadanlığın sayını qurulmuş avadanlıqların sayına bölməklə hansı göstərici hesablanır:

- Qurulmuş avadanlığın tərkibində mövcud avadanlığın xüsusi cəkisi;
- Mövcud avadanlığın tərkibində işləməyən avadanlığın xüsusi cəkisi.
- Qurulmuş avadanlığın tərkibində işləməyən avadanlığın xüsusi cəkisi;
- Mövcud avadanlığın tərkibində həqiqi işləyən avadanlığın xüsusi cəkisi;
- ✓ Qurulmuş avadanlığın tərkibində həqiqi işləyən avadanlığın xüsusi cəkisi;

378. əsas kapitalın köhnəlmə əmsalının 27% olduğunu bilərək onun yararlılıq əmsalını hesablayın:

- 175%.
- ✓ 73%;
- 74.0%;
- 80 %
- 125%

379. əsas kapitalla hesablanan illik amortizasiya məbləğinin 10 min manat, əsas kapitalın tam dəyərini 160 min manat olduğunu bilərək amortizasiya normasını hesablayın:

- 7%;
- ✓ 6,3

- 24%.
- 2%;
- 8%;

380. əsas kapitalın orta illik dəyərinin 15 min manat, məhsul buraxılışının həcmiminin 9 min manat olduğunu bilərək fondverimi göstəricisini hesablayın

- ✓ 0.6 manat
- 15 manat;
- 9 manat;
- 6 manat;
- 21 manat;

381. Dövr ərzində işə salınan əsas kapitalın dəyərini 6 min manat, ilin axırına əsas kapitalın tam dəyərini 240 min manat olduğunu bilərək əsas kapitalın təzələnmə əmsalını hesablayın

- 7.6%;
- 6.0%;
- 12.4%;
- 1.88%;
- ✓ 2.5%;

382. əsas kapitalın köhnəlmə əmsalının 25% olduğunu bilərək onun yararlılıq əmsalını hesablayın

- ✓ 175%.
- 75%;
- 74.0%;
- 73.2%;
- 125%;

383. əsas kapitala hesablanan illik amortizasiya məbləğinin 8 min manat, əsas kapitalın tam dəyərini 160 min manat olduğunu bilərək amortizasiya normasını hesablayın:

- 6%;
- 2%;
- 24%
- 8%;
- ✓ 5%;

384. əsas kapitalın dəyərini hər vahidinə nə qədər məhsul istehsal edildiyini səciyyələndirən göstəriciyə nə ad verirlər?

- Kapital tutumu;
- Əsas kapitalın köhnəlmə əmsalı
- Təzələnmə əmsalı;
- ✓ Kapital verimi (fondverimi);
- Yararlılıq əmsalı;

385. Verilənlərdən hansı əsas kapitalın vəziyyətini səciyyələndirən göstəricilərdən hesab edilir?

- Kapital verimi,
- Kapital tutumu
- Bunların hamısı.
- ✓ Əsas kapitalın köhnəlmə və yararlılıq əmsalı
- Təzələnmə əmsalı;

Sənaye müəssisəsinin əsas kapitalına dair aşağıdakı məlumat vardır (milyon manatla):

- 386.**
1. köhnəlməsini çıxmaqla əsas kapitalın ilin əvvəlinə bərpa dəyəri – 11000
 2. təzə əsas kapital işə salınmışdır- 4200
 3. il ərzində silinən əsas kapitalın ləğv dəyəri-160
 4. il ərzində omortazasiya hesablanmışdır- 1160
- İlin axırına əsas kapitalın qalıq dəyərini hesablayın.

- 14540
- 13200
- 15040
- 15200
- ✓ 13880

387. əsas kapitalın dəyərini hər manatına nə qədər məhsul istehsal edildiyini səciyyələndirən göstəricisi necə adlanır?

- kapital tutumu (fond tutumu)
- yüklənmə əmsalı
- ✓ bütün cavablar sehvidir
- əsas kapitalın səmərəliliyi
- əsas kapitalın rentabelliği

388. Müəssisədə əsas ilə nisbətən hesabat ilində əlavə dəyər istehsalı 80,0 %, əsas kapitalın həcmi isə 50,0 % artmışdır. Kapital tutumunun necə dəyişdiyini hesablayın.

- 28,4% artmışdır
- 20,0% artmışdır
- 22,4 % artmışdır
- 25,4 % artmışdır
- ✓ 16,7 % aşağı düşmüşdür

389. Müəssisədə əsas ilə nisbətən hesabat ilində əlavə dəyər istehsalı 60,0%, əsas kapitalın həcmi isə 40,0 % artmışdır. Kapital veriminin necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 16,4 % artmışdır
- 10,2 % azalmış
- 12,5% azalmış
- 14,8 % azalmış
- ✓ 14,3 artmış

390. Müəssisədə əsas ilə nisbətən hesabat ilində əlavə dəyər istehsalı 60,0%, əsas kapitalın həcmi isə 40,0 % artmışdır. Kapital veriminin necə dəyişdiyini müəyyən edin

- 119%
- 117%
- ✓ 114%
- 118%
- 113%

391. Hesabat ilində daxil olan əsas kapitalın tam dəyərini dövrün axırına olan əsas kapitalın dəyərində nisbətənlə hesablanan göstərici necə adlanır

- yararlılıq əmsalı
- təzələnmə əmsalı
- işdən çıxma əmsalı
- köhnəlmə əmsalı
- ✓ daxil olma əmsalı

392. İstehsal gücündən istifadə əmsalı necə hesablanır?

- ümumi əlavə edilən dəyərin cəmi enerji güclərinə nisbətənlə
- məhsul və xidmətlərin ümumi buraxılışının həcmi müəssisənin cəmi enerji gücünə bölməklə
- ümumi buraxılışı enerji avadanlıqlarının ümumi gücünə nisbətənlə
- ümumi buraxılışı istehsal avadanlıqlarının cəmi gücünə bölməklə
- ✓ faktiki istehsal edilən məhsulun həcmi ortaillik gücə bölməklə

393. Müəssisənin istehsal gücü nədir?

- onun istehsal avadanlıqlarının cəmi gücüdür

- onun enerji avadanlıqlarının cəmi gücüdür
- onun mexaniki avadanlıqlarının gücüdür
- onun elektrik avadanlıqlarının gücüdür
- ✓ onun istehsal edə biləcəyi məhsulların maksimum həcmidir

394. Müəssisənin enerji avadanlıqlarının cəmi gücü hansı ünsürlərdən ibarətdir?

- ancaq elektrik mühərriklərindən
- ancaq ilk mühərriklərdən
- ancaq elektrik cihazlarından
- ancaq elektrik mühərriklərindən və elektrik cihazlarından
- ✓ ilk mühərriklərdən, elektrik mühərriklərindən və elektrik cihazlarından

395. Müəssisədə avadanlıqlardan istifadənin intensiv əmsalı necə hesablanır?

- ✓ avadanlığın orta faktiki gücünü maksimum uzun səmərəli gücünə bölməklə
- avadanlığın orta faktiki gücünü pik gücünə bölməklə
- avadanlığın orta faktiki gücünü ən aşağı gücünə bölməklə
- avadanlığın orta faktiki gücünü plan üzrə işləməli olduğu gücə bölməklə
- avadanlığın orta faktiki gücünü pasport üzrə gücünə bölməklə

396. Müəssisədə avadanlıqlardan istifadənin ekstensiv əmsalı necə hesablanır?

- avadanlığın orta faktiki gücünü pasport gücünə bölməklə
- avadanlığın orta faktiki gücünü maksimum uzun gücünə bölməklə
- avadanlığın faktiki işlədiyi vaxtın boş dayanma vaxtına nisbətən
- avadanlığın istehsal prosesində iştirak etdiyi vaxtı təqvim vaxt fonduna bölməklə
- ✓ avadanlığın faktiki işlədiyi vaxtı plan üzrə işləməli olduğu vaxta bölməklə

397. əsas kapitalın tam bərpa dəyərinin ən böyük növbədə çalışan fəhlələrin sayına nisbətən hesablanan göstərici necə adlanır?

- əsas fondların təzələnməsi əmsalı
- əmək məhsuldarlığı
- əsas fondların istifadəsi göstəricisi
- ✓ əməyin əsas fondlarla təmin olunması göstəricisi
- əsas fondların işdən çıxması əmsalı

398. əsas kapitaldan istifadə göstəriciləri verilənlərdən hansıdır?

- xalis məhsul
- Ümumi məhsul
- ümumi buraxılış
- satılmış məhsul
- ✓ kapital verimi və kapital tutumu

399. Verilənlərdən hansılar əsas kapitalın hərəkətini səciyyələndirən göstəricilər hesab edilir?

- əsas kapitalın köhnəlmə əmsalı
- əsas kapitalın yararlılıq əmsalı
- əsas kapitalın istehlakı
- ✓ əsas kapitalın işdən çıxması və təzələnməsi əmsalları
- əsas kapitalın istifadəsi göstəricisi

400. Müəssisənin əsas kapitalının əvvəlində olan tam dəyəri 5500 mln. man., il ərzində daxil olan əsas fondlarının dəyəri 1850 mln. man, silinən əsas fondların dəyəri 1300 mln. man., ilin axırına köhnəlmə məbləği 1240 mln.manat olmuşdur. əsas kapitalın ilin axırına olan tam dəyərini müəyyən edin.

- ✓ 6050 mln.man
- 7800 mln.man
- 5200 mln.man

- 5500 mln.man
- 5900 mln.man

Sənaye müəssisəsinin əsas kapitalına dair aşağıdakı məlumat vardır (milyon manatla):1. köhnəlməsini çıxmaqla əsas kapitalın ilin əvvəlinə bərpa dəyəri – 12500
2. təzə əsas kapital işə salınmışdır- 3700
3. il ərzində silinən əsas kapitalın ləğv dəyəri-180
4. il ərzində amortazasiya hesablanmışdır- 1200
İlin axırına əsas kapitalın qalıq dəyərini hesablayın.

401.

- 14540
- 13200
- 15200
- 15040
- ✓ 14820

402.

Mühərrik bir saat ərzində 31 kvt güclə 15 saat ərzində 35 kvt güclə və 4 saat ərzində 40 kvt güclə fəaliyyətdə olmuşdur. Mühərrikin orta faktiki gücünü hesablayın:

- 28 kvt;
- 31 kvt;
- 32 kvt;
- ✓ 35.6 kvt;
- 32.6 kvt.

403.

Müəssisənin əsas fondlarının dəyəri ilin əvvəlinə 2000 min manat və ilin sonuna 2500 min manat olmuşdur.İl ərzində 800 min manatlıq yeni əsas fond işə buraxılmış və 300 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdır. əsas fondun sıradan çıxma əmsalını hesablayın:

- 13%
- 23 %
- 32%
- 18%
- ✓ 15 %

404.

Müəssisənin əsas fondlarının dəyəri ilin əvvəlinə 2000 min manat və ilin sonuna 2500 min manat olmuşdur.İl ərzində 800 min manatlıq yeni əsas fond işə buraxılmış və 300 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdır. əsas fondun təzələnmə əmsalını hesablayın:

- ✓ 32%
- 18%
- 13%
- 23 %
- 15 %

405.

Hesabat dövründə müəssisə 800 min manatlıq əsas fondlar əldə etmişdir, onlardan 600 min manatı təzə əsas fondlardır. əsas fondların ilin əvvəlinə tam dəyəri 4000 min manat, ilin axırına isə 4500 min manat olmuşdur. Daxil olma əmsalını hesablayın

- 15,0%
- 20,0%
- 28,2%
- ✓ 17,4%
- 24,4%

406.

Müəssisədə məhsul istehsalının həcmi əsas dövrə nisbətən hesabat dövründə 36% artmış, əsas kapitalın ortaillik həcmi isə 12% çoxalmışdır. əsas kapitaldan istifadənin necə dəyişdiyini tapın.

- 1.80
- 1.52
- 1.45
- 1.36
- ✓ 1.21

407. Müəssisədə 2011-2012-ci illərdə fəhlələrin əsas kapitalla təminatı 22,8 mln manatdan 24,4 mln. manatadək, həmin dövrdə əmək məhsuldarlığı 10,0% artmışdır. Kapitalveriminin necə dəyişdiyini müəyyən edin.
- 0.948
 - 1.166
 - 1.124
 - √ 1.028
 - 0.966
408. 2012-ci ildə əsas kapitalın yararlılıq əmsalının 70,8% olduğunu bilərək, onun köhnəlmə əmsalını hesablayın.
- 27,8%
 - 32,4%
 - 35,0%
 - √ 29,2%
 - 25,4%
409. Cari ildə əsas kapitalın ortaillik tam dəyəri 30 mln.man, məhsul buraxılışının həcmi 18 mln. man olduğunu bilərək kapitalveriminin səviyyəsini hesablayın.
- √ 0,60 man
 - 0,66 man
 - 0,5 man
 - 0,75 man
 - 0,55 man
410. Müəssisədə il ərzində silinən əsas kapitalın dəyərinin 800 min man, ilin əvvəlində onların tam dəyərinin 4,0 mln.man, ilin axırında isə 5,0 mln.man olduğunu bilərək işdən çıxma əmsalını hesablayın.
- 17,8%
 - 24,4%
 - 22,8%
 - √ 20,0%
 - 18,6%
411. Cari ildə müəssisədə işə salınan əsas kapitalın dəyərinin 1,3 mln.man; ilin əvvəlində onların tam dəyərinin 5,0 mln. man, ilin axırında isə 5,8 mln. man. olduğunu bilərək, təzələnmə əmsalını hesablayın.
- 25,4%
 - 26,0%
 - 24,1%
 - 20,8%
 - √ 22,4%
412. Cari ildə müəssisənin əsas kapitalının köhnəlmə əmsalının 28,6% olduğunu bilərək yararlılıq əmsalını hesablayın.
- 68,4%
 - 78,6%
 - 75,2%
 - √ 71,4 %
 - 70,2%
413. Cari ildə müəssisənin əsas kapitalının tam bərpa dəyərinin 32 mln. manat, hesablanan amortizasiya məbləğinin 1600 min manat olduğunu bilərək amortizasiya normasını hesablayın.
- 4,6%
 - 6,0%
 - √ 5,0%
 - 4,8%
 - 4,0%

- 414.** İl ərzində müəssisənin dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 340 min manat və satılmış məhsulun həcmi isə 450 min manat olmuşdur. Bu məlumat əsasən dövriyyə əmsalını (dövriyyənin sayı) hesablayın:
- √ 1.3
 - 0.8;
 - 2.1;
 - 1.6.
 - 1.25;
- 415.** İl ərzində müəssisənin dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 400 min manat və satılmış məhsulun həcmi isə 500 min manat olmuşdur. Bu məlumat əsasən dövriyyə əmsalını (dövriyyənin sayı) hesablayın:
- √ 1.25;
 - 1.3
 - 2.1;
 - 1.6.
 - 0.8;
- 416.** İl ərzində müəssisənin dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 340 min manat və satılmış məhsulun həcmi isə 450 min manat olmuşdur. Bu məlumat əsasən dövriyyə vəsaitlərinin təhkim olunma əmsalını hesablayın:
- √ 0.75
 - 1.2;
 - 0.6;
 - 0.9.
 - 1.0;
- 417.** Müəssisənin dövriyyə kapitalının dövr etmə əmsalının 7-ya bərabər olduğunu bilərək, təhkim olunma əmsalını hesablayın
- 0,12 man
 - 0,142 man
 - √ 0,143 man
 - 0,200 man
 - 0,12 man
- 418.** İl ərzində müəssisənin dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 340 min manat və satılmış məhsulun həcmi isə 450 min manat olmuşdur. Bu məlumat əsasən bir dövriyyənin orta müddətini hesablayın:
- √ 273.75;
 - 257.25;
 - 245.50;
 - 258.
 - 277;
- 419.** Normalaşdırılmış dövriyyə fondlarına daxil deyil:
- √ pul vəsaitləri;
 - bitməmiş istehsal qalığı;
 - hazır məhsul;
 - cari təmir üçün ehtiyat hissələri.
 - istehsal ehtiyatları;
- 420.** İl ərzində müəssisənin dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 400 min manat və satılmış məhsulun həcmi isə 500 min manat olmuşdur. Bu məlumat əsasən bir dövriyyənin orta müddətini hesablayın:
- √ 292;
 - 257;
 - 245;
 - 438.
 - 240;

421. İl ərzində müəssisənin dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 400 min manat və satılmış məhsulun həcmi isə 500 min manat olmuşdur. Bu məlumat əsasında dövriyyə vəsaitlərinin təhkim olunma əmsalını hesablayın:
- √ 0.8;
 - 1.2;
 - 0.6;
 - 0.9.
 - 1.0;
422. əmtəə-material ehtiyatlarının dövriyyəsi göstəricisi necə hesablanır?
- ehtiyatların orta qalığının onların maya dəyərinə nisbət ilə
 - √ satılmış məhsulun maya dəyərini ehtiyatların orta həcminə bölməklə
 - dövrdəki təqvim günlərin sayını dövriyyə əmsalına nisbət ilə
 - satışdan mənfəətin məbləğini ehtiyatların orta qalığına bölməklə
 - ehtiyatların ilin axırına olan qalığının ilin əvvəlinə olan qalığına nisbət ilə
423. Dövriyyə kapitalının orta məbləğinin satılmış mal və xidmətlərin dəyərinə nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?
- dövriyyə əmsalı
 - maya dəyəri
 - √ Təhkim olunma əmsalı
 - rentabellik səviyyəsi
 - əmək məhsuldarlığı
424. Satılmış mal və xidmətlərin dəyərini dövriyyə kapitalının orta məbləğinə nisbətindən alınan göstərici necə adlanır?
- əmək məhsuldarlığı
 - rentabellik səviyyəsi
 - √ dövriyyə əmsalı
 - təhkim olunma əmsalı
 - maya dəyəri
425. verilənlərdən hansı dövriyyə kapitalının istifadəsi göstəricilərinə aid edilir?
- fond verimi
 - balans mənfəəti
 - rentabellik səviyyəsi
 - √ dövriyyə əmsalı
 - fond tutumu
426. Verilənlərdən hansılar maliyyə qoyuluşlarına daxil edilir?
- öz işçilərinə hesablanan əmək haqqı
 - müəssisənin banklarda olan hesablarındakı pul vəsaitlər
 - işçilərin sosial müdafiəsi fonduna verilən vəsaitləri
 - √ müxtəlif qiymətli kağızlar, başqa təşkilatların nizamnamə kapitalına verilən vəsaitlər və kredit təşkilatlarına depozit qoyuluşları
 - podrat təşkilatlarına verilən avanslar
427. Qısa müddətli qoyuluşlara nələr daxildir?
- 1 aya qədər təşkilatlara verilən istiqrazlar
 - təhtəl hesab şəxslərə verilən avanslar
 - öz fəhlə və qulluqçularına verilən avanslar
 - √ 12 aya qədər müxtəlif təşkilatlara verilən istiqrazlar, alınan səhmlər, sair qısa müddətli qoyuluşlar
 - səhmdarlardan alınan səhmlər
428. Ehtiyatlardan, debitor borclarından, qısa müddətli maliyyə qoyuluşlarından və pul vəsaitlərindən ibarət aktivlər statistikada necə adlanır?

- əsas vəsaitlər
- əsas fondlar
- ✓ dövriyyə aktivləri
- cari ehtiyatlar
- istehsal vastələri

429. Dövriyyə fonlarının orta qalığının satılmış mal və xidmətlərin dəyərində nisbətindən alınan göstəriciyə statistikada nə ad verirlər?

- Dövriyyə əmsalı;
- Əsas kapitalın köhnəlmə əmsalı;
- Yaralılıq əmsalı;
- ✓ Təhkim olunma əmsalı;
- Mənfəət;

430. Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin dövriyyə fonlarının orta qalığına nisbətindən alınan göstəriciyə statistikada nə ad verirlər?

- Rentabellik;
- Əkə kapitalın köhnəlmə əmsalı
- ✓ Dövriyyə əmsalı;
- Yaralılıq əmsalı;
- Təhkim olunma əmsalı;

431. Verilənlərdən hansı dövriyyə fondlarının istifadəsi göstəricilərinə aid edilir?

- ✓ Dövriyyə fondlarının dövriyyə və təhkim olunma əmsalı
- Əməyin əsas kapitalla silahlanma əmsalı;
- Əsas kapitalın köhnəlmə əmsalı;
- Yaralılıq əmsalı;
- Fondverimi;

432. Məhsulun material tutumu göstəricilərinin xüsusi məsrəf göstəricilərindən fərqi nədir?

- ✓ material tutumu ancaq natura ölçülərinə əsasən hesablanır, xüsusi məsrəf isə həm natura, həm də dəyər ölçülərinə əsasən hesablanır
- məhsulun material tutumu artdıqca, xüsusi məsarifi də artır
- xüsusi məsarifin artması materialın qaənaətinə səbəb olur
- material tutumunun artması məhsulun maya dəyərinin aşağı düşməsinə səbəb olur.
- onlar bir-birinə əks göstəricilərdir

433. Müəssisədə dövriyyə kapitalından istifadənin yaxşılaşdırılmasının əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- onların dövriyyəsinin sürəti aşağı düşür
- müəssisənin maliyyə vəziyyətində çətinliklər meydana çıxır.
- ✓ onların dövriyyəsinin sürətlənməsi nəticəsində dövriyyə vəsaitlərinin bir hissəsi dövriyyədən azad olur
- məhsul istehsalı və satışı ixtisar olunur
- dövriyyəyə əlavə vəsait cəlb olunur

434. Statistika xammal və materiallar, bitməmiş istehsala xərclər, hazır məhsullar və satış üçün mallar, gələcək dövrün xərcləri və yola salınan mallar məcmu necə adlanır?

- əsas fondlar
- əsas vəsaitlər
- dövriyyə vəsaitləri
- ✓ ehtiyatlar
- istehsal vasitələri

435. Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin 600 mln. manat • dövriyyə fonlarının orta illik dəyərinin 150 mln. manat olduğunu bilərək dövretmə əmsalını hesablayın

- 2,5
- ✓ 4

- 150
- 75
- 90

436. Müəssisənin dövriyyə kapitalının dövr etmə əmsalının 6-ya bərabər olduğunu bilərək, təhkin olunma əmsalını hesablayın

- 0,12 man
- 0,200 man
- ✓ 0,167 man
- 0,142 man
- 0,12 man

437. Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin 600 mln. manat dövretmə əmsalının 4 -ə bərabər olduğunu bilərək dövriyyə fondlarının orta illik dəyərini hesablayın

- 140
- 240
- 75
- ✓ 150
- 180

438. Hesabat ilində əsas ilə nisbətən satılmış məhsulun həcmi 20 % ,dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı isə 5% artmışdır.Gün hesabı ilə bir dövriyyənin orta davam etmə müddətinin necə dəyişdiyini hesablayın:

- ✓ 319.4;
- 234.5.
- 267;
- 272.6;
- 325;

439. Əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəri 650 min manat, qalıq dəyəri isə 400 min manat olduğu halda köhnəlmənin məbləğini hesablayın

- 40 min manat
- 35 min manat
- ✓ 250 min manat
- 600 min manat
- 10 min manat

440. Müəssisənin dövriyyə kapitalının dövr etmə əmsalı il ərzində 6-ya bəranədirsə, hər bir dövriyyənin orta müddətini hesablayın

- 66 gün
- 72 gün
- 50 gün
- 54 gün
- ✓ 60 gün

441. Müəssisənin il ərzində satışdan pul mədaxili 8000 min manat, dövriyyə kapitalının orta qalığı 1600min man olduğu halda dövriyyə əmsalını hesablayın.

- ✓ 5 dəfə
- 6 dəfə
- 2 dəfə
- 3 dəfə
- 4 dəfə

442. Məhsulların material tutumu göstəricilərini xüsusi məsrəf göstəricilərindən fərqləndirən cəhət nədən ibarətdir?

- xüsusi məsarif pul ifadəsilə hesablanır
- ✓ material tutumu göstəricilərinin xüsusi məsarif göstəricilərindən fərqi ondan ibarətdir ki, material tutumu faktiki istehsal olunan məhsulun həcmində və materialların faktiki məsarifinə əsasən hesablanır.

- xüsusi məsarif məhsulun maya dəyərinin bir hissəsidir
- xüsusi məsarif materiallara qənaəti hesablamağa imkan verir
- xüsusi məsarif müxtəlif variantda hesablanır

443. 30 ədəd məmulatın istehsalına 90 kq material sərf olunduğunu bilərək məmulatın material tutumunu hesablayın.

- 0.20
- 0.60
- 0.50
- ✓ 0.33
- 0.40

444. 120 ədəd məmulatın istehsalına 360 kq material sərf olunduğunu bilərək materialın xüsusi məsarifini hesablayın.

- 5 kq
- 6 kq
- 2 kq
- ✓ 3 kq
- 4 kq

445. xammal və materialların xüsusi məsarifi nədir?

- məhsul vahidinə olunan xərclərin pulla ifadəsidir
- məhsula sərf olunan ümumi materialın həcmidir
- ✓ məhsul vahidinə düşən material xərcləridir
- məhsul istehsalına çəkilən sabit xərclərdir.
- məhsul vahidinə düşən pul xərcləridir

446. Dövriyyə əmsalının 4 olduğunu bilərək təhkim olunma əmsalını hesablayın.

- 0.40
- 0.50
- 0.1
- 0.3
- ✓ 0.25

447. Satılmış mal və xidmətlərin dəyərinin 300 mln. manat, dövriyyə kapitalının orta dəyərinin isə 75 mln.man olduğunu bilərək dövretmə əmsalını hesablayın.

- 6
- 8
- 3
- ✓ 4
- 5

448. Müəssisənin satışından pul mədaxili əsas ildə 6400 min man, hesabat ilində isə 7380 min manat olmuşdur, yəni 980 min manat artmışdır. Dövriyyə kapitalının orta qalığı uyğun olaraq 1600 və 1640 min man olmuşdur. Həmin artımın nə qədərinin dövriyyənin sayının artması hesabına olduğunu müəyyən edin.

- 780 min.man
- 850 min.man
- ✓ 820 min.man
- 810 min.man
- 800 min.man

449. Bir neçə müəssisə üzrə dövriyyə vəsaitlərinin etdiyi dövrlərin sayı hansı orta kəmiyyətin düsturu ilə hesablanır?

- Hesabi orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
- Xronoloji orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
- Harmonik orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə

- Harmonik orta kəmiyyətin sadə düsturu ilə
- ✓ Hesabi orta kəmiyyətin çəkili düsturu ilə

Müəssisədə normalaşdırılmış döviyyə vəsaitlərinin qalığı aşağıdakı kimi olmuşdur:

450.	Yanvarın 1-nə	400 min manat
	Fevralın 1 -nə.....	410 min manat
	Martın 1-nə.....	470 min manat
	Aprelin 1 -nə	420 min manat

Döviyyə vəsaitlərinin orta rüblük qalığını hesablayın:

- 434 min manat;
- 450 min manat.
- ✓ 430 min manat;
- 400 min manat;
- 480 min manat;

451. Müəssisənin döviyyə kapitalının təhkim olunma əmsalının əsas dövrdə 0,25, hesabat dövründə 0,20, məhsul və xidmətlərin satışından pul mədaxilünün isə 7200 min man olduğunu nəzərə alaraq, döviyyədən azad olan vəsaitin məbləğini hesablayın.

- 350 min.man
- 380 min.man
- 300 min.man
- 325 min.man
- ✓ 360 min.man

452. 2013-cü ildə məhsul vahidi maya dəyərinin 156 man, 2014-cü ildə isə plan üzrə 178 man, faktiki isə 180 man. olduğunu bilərək plan tapsırığı indeksini hesablayın.

- 1.11
- 1.64
- 1.32
- 1.53
- ✓ 1.14

453. 2013-cü ildə məhsul vahidi maya dəyərinin 78 man, 2014-cü ildə isə plan üzrə 82 man, faktiki 97.5 man olduğunu bilərək, fərdi məsrəf indeksini hesablayın

- 1.11
- 1.54
- 1.43
- 1.32
- ✓ 1.25

454. Dəyişən tərkibli orta məsrəf indeksinin 1.09, sabit tərkibli orta məsrəf indeksinin 1.12 olduğunu bilərək quruluş dəyişikliyi indeksini hesablayın:

- 0,782
- ✓ 0,973
- 1,24
- 1,26
- 0,892

455. Məhsulun tam maya dəyəri nədir?

- məhsulun müəssisənin ambarına təhvil verilənə kimi çəkilən xərclərdir
- ✓ tam istehsal xərcləri ilə qeyri-istehsal xərclərinin cəmidir
- məhsulun satışa hazırlanması xərcləridir
- məhsulun satışı prosesində çəkilən xərclərdir
- satış bazarına kimi çəkilən xərclərdir

456. Tam istehsal maya dəyəri nədir?

- məhsula çəkilən üstəlik xərclər
- √ məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan bütün xərclərin ümumi məbləğidir
- məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər
- məhsulun daşınması xərcləri
- məhsul istehsalının müstəqim xərcləri

457. Müstəqim xərclərə hansı xərclər aid edilir?

- binaların qızdırılması və işıqlandırılması xərcləri
- inzibati-idarə xərcləri
- √ material xərcləri, ustehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- reklam və mühafizə xərcləri
- əmlakın sığortalanması xərcləri

458. Xərclərin maya dəyərinə daxil edilməsi qaydasına görə xərclər necə qruplaşdırılır?

- cari xərclər
- √ müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər
- əsas xərclər
- köməkçi xərclər
- əsaslı xərclər

459. Tədavül xərcləri dedikdə nə anlanılır?

- istehsal müəssisələrin kommersiya fəaliyyəti ilə əlaqədar olan xərclər
- üstəlik xərclər
- məhsulun istehsalına müstəqim xərclər
- √ təchizat-satış, ticarət vasitəçiliyi ilə məşğul olan müəssisələrin öz fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkdiyi xərclər
- müəssisənin təchizat-satış bölmələrinin saxlanması xərcləri

460. Müəssisələrdə məhsulun maya dəyəri dedikdə nə anlanılır?

- bütün məhsula çəkilən xərclər
- məhsula çəkilən müstəqim xərclər
- √ məhsul vahidinə çəkilən maddi və pul məsrəfləri
- məhsula çəkilən pul xərcləri
- məhsula çəkilən material xərcləri

461. Müəssisənin məhsul istehsalının həcmindən birbaşa asılı olan xərclərə nə ad verilir?

- üstəlik xərclər
- aralıq xərclər
- sabit xərclər
- √ dəyişən xərclər
- müstəqim xərclər

462. Müəssisənin məhsul istehsalının həcmindən birbaşa asılı olmayan xərclərinə nə ad verilir?

- √ sabit xərclər
- qeyri-müstəqim xərclər
- üstəlik xərclər
- müstəqim xərclər
- dəyişən xərclər

463. Müəssisənin özünəməxsus olmayan və kənardan aldığı istehsal amillərinə çəkdiyi xərclərə nə ad verilir?

- daxili xərclər
- müstəqim xərclər
- sabit xərclər
- dəyişən xərclər

✓ xarici xərclər

464. Müəssisənin özünə məxsus istehsal amillərinə çəkdiyi xərclərə nə ad verirlər?

- müstəqim xərclər
- ümumi xərclər
- xarici xərclər
- ✓ daxili xərclər
- qeyri-müstəqim xərclər

465. Verilənlərdən hansılar ümumi xərclərə daxildir?

- material xərcləri
- ✓ bunların hamısı
- kənar təşkilatların xidmətlərinin ödənməsi xərcləri
- əsas kapitalın amortizasiyası
- pul xərcləri

466. Müəssisənin bu və ya digər məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan bütün xərclərinin məbləği statistikada necə adlanır?

- ✓ ümumi xərclər
- müstəqim xərclər
- sabit xərclər
- xüsusi xərclər
- dəyişən xərclər

467. Yekuna görə hər bir xərc maddəsinin tutduğu xüsusi cəki dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ xərclərin quruluşu;
- xərclərin təyinatı;
- xərclərin səviyyəsi;
- xərclərin məbləği;
- xərclərin mütləq həcmi.

468. Məhsulun məsrəf indeksinin 0.89, məhsulun həcm indeksinin 1.12 olduğunu bilərək ümumi məsrəf indeksini hesablayın:

- 0.737;
- ✓ 0.997;
- 1.133;
- 1.251;
- 0.882;

469. Məhsul istehsalı ilə əlaqədar olan bütün xərclərin ümumi məbləği dedikdə nə başa düşülür?

- məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər
- məhsulun tam maya dəyəri.
- məhsul istehsalının müstəqim xərcləri;
- məhsula çəkilən üstəlik xərclər;
- ✓ tam istehsal maya dəyəri ;

470. Məhsulun məsrəf indeksinin 0.85, məhsulun həcm indeksinin 0.75 olduğunu bilərək ümumi məsrəf indeksini hesablayın:

- 0.737;
- 1.133;
- 1.251;
- 0.882;
- ✓ 0.637;

471. Dəyişən tərkibli orta məsrəf indeksinin 0.99, sabit tərkibli orta məsrəf indeksinin 1.25 olduğunu bilərək quruluş dəyişikliyi indeksini hesablayın:

- 0,892
- 1,24
- √ 0,792
- 1,26
- 0,782

472. Müəssisədə istehsal olunan məhsulların maya dəyərini əsas dövrdə 65 min, cari dövrdə isə 74 min manat olduğunu bilərək maya dəyişmə indeksini hesablayın.

- 0,892
- 1,21
- 1,7;
- 0,92
- √ 1,138

473. Bir manat əmtəəlik məhsula düşən xərcin səviyyəsinə göstərilən amillərdən hansı təsir göstərmir?

- buraxılış qiymətlərinin dəyişməsi
- √ vergi dərəcələrinin dəyişməsi
- məhsulun maya dəyərini dəyişməsi
- məhsulun həcmi dəyişməsi
- məhsulun növ və çeşid qurluşunun dəyişməsi

474. Müəssisənin şərti – sabit xərclərinin 900 min. manat, şərti-dəyişən məsrəflərinin 600 min. manat, məhsul buraxılışının həcmi isə 120 min ədəd olduğunu bilərək maya dəyərini səviyyəsini hesablayın.

- √ 12,5 man
- 14,6 man
- 8,0 man
- 15,8 man
- 10,0 man

475. 2011-ci ildə məhsul vahidi maya dəyərini 140 man, 2012-ci ildə isə plan üzrə 168 man, faktiki isə 182 man. olduğunu bilərək plan tapşırığı indeksini hesablayın.

- 1.1
- 1.6
- 1.5
- 1.3
- √ 1.2

476. 2011-ci ildə məhsul vahidi maya dəyərini 70 man, 2012-ci ildə isə plan üzrə 77 man, faktiki 84 man olduğunu bilərək, fərdi məsrəf indeksini hesablayın

- 1.1
- √ 1.2
- 1.5
- 1.4
- 1.3

477. Məhsulun maya dəyəri hansı göstəricilərlə səciyyələndirilir?

- məhsula çəkilən ümumi xərclərlə
- √ məhsul vahidinin maya dəyəri, bir man. əmtəəlik məhsulun maya dəyəri və müqayisəli əmtəəlik məhsulun maya dəyəri
- məhsul istehsalının müstəqim xərclərlə
- məhsula çəkilən xarici xərclərlə
- məhsula çəkilən daxili xərclərlə

478. Tam istehsal xərcləri ilə qeyri-istehsal xərclərinin cəmi kimi hesablanır:

- məhsul istehsalının müstəqim xərcləri;
 - √ məhsulun tam maya dəyəri.
 - məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər;
 - tam istehsal maya dəyəri ;
 - məhsula çəkilən üstəlik xərclər;
- 479.** Müəssisənin şərti – sabit xərclərinin 1000 min. manat, şərti-dəyişən məsrəflərinin 800 min. manat, məhsul buraxılışının həcminin isə 150 min ədəd olduğunu bilərək maya dəyərinin səviyyəsini hesablayın.
- 10 man
 - 8man
 - 14 man
 - 15 man
 - √ 12 man
- 480.** Maya dəyərinin dəyişməsinə məhsulun miqdarının təsirini aradan qaldırmaq üçün hansı indeksi hesablamaq lazımdır?
- √ sabit tərkibli indeksi;
 - hesabi orta indeks.
 - fərdi indeks;
 - quruluş dəyişikliyi indeksi;
 - dəyişən tərkibli indeksi;
- 481.** Hesabat dövründə əsas dövrə nisbətən məhsul istehsalının 12% artdığını, istehsala çəkilən xərclərin isə 4% aşağı salındığını bilərək, məhsul vahidinin maya dəyərinin necə dəyişdiyini müəyyən edin:
- √ 14.3 % azalmışdır;
 - 16.5 % azalmışdır;
 - 12.6% artmışdır.
 - 17.5 % azalmışdır;
 - 16.3 % azalmışdır;
- 482.** Hesabat dövründə əsas dövrə nisbətən məhsul istehsalının 15% artdığını, istehsala çəkilən xərclərin isə 6 % aşağı salındığını bilərək, məhsul vahidinin maya dəyərinin necə dəyişdiyini müəyyən edin:
- √ 18.3 % azalmışdır;
 - 12.6% artmışdır.
 - 17.5 % azalmışdır;
 - 16.3 % azalmışdır;
 - 16.5 % azalmışdır;
- 483.** Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin ümumiləşdirici göstəricilərinə daxil deyil :
- çəkilən xərclərin hər manatının müqabilində əldə edilən məhsulun miqdarı;
 - √ əməkdən səmərəli istifadə ilə əlaqədar olan göstəricilər.
 - mənfəət göstəricisi;
 - rentabellik göstəricisi;
 - istehsal edilmiş məhsulun bir manatına düşən məhsulun dəyəri;
- 484.** İstehsalın səmərəliliyinin dəyişən tərkibli indeksinin 1.35 quruluşun dəyişməsi indeksinin 1.01 olduğunu bilərək səmərəliliyin sabit tərkibli indeksini hesablayın:
- 1.55;
 - 1.94;
 - √ 1.34
 - 0,81
 - 1.36;
- 485.** Ümumi məsrəf indeksinin 0,82 ; məhsulun fiziki həcm indeksinin isə 0,94 olduğunu bilərək məhsul vahidinin maya dəyəri indeksini hesablayın.

- 0.94
- 0.98
- 1.15
- 1.08
- ✓ 0.87

486. $Z_{pl}=1900$ man, $Z_1= 1860$ man, $Z_0 =1820$ man olduğunu bilərək, məhsul vahidi maya dəyərinin aşağı salınmasından pıandan əlavə əldə olunan qənaətin məbləğini hesablayın.

- 20 man
- 80 man
- 60 man
- ✓ 40 man
- 30 man

487. $Z_{pl}=1960$ man, $Z_0= 2100$ man, $Z_1 = 2240$ man olduğunu bilərək, məhsul vahidi maya dəyərinin aşağı salınmasından plan üzrə əldə olunacaq qənaətin məbləğini hesablayın.

- 30 man
- 280 man
- ✓ 140 man
- 100 man
- 50 man

488. $Z_{pl}=1800$ man, $Z_1= 1820$ man, $Z_0 = 1880$ man olduğunu bilərək, əsas dövrlə müqayisədə məhsul vahidi maya dəyərinin aşağı salınmasından faktiki əldə olunan qənaətin məbləğini hesablayın.

- 80 man
- 100 man
- 20 man
- ✓ 60 man
- 40 man

489. Elmi-texniki tədqiqatların və işləmələrin nəticələrinin transformasiyası ilə əlaqədar olan fəaliyyət növü dedikdə nə başa düşülür

- ✓ İnnovasiya fəaliyyəti;
- texniki fəaliyyət.
- elmi fəaliyyət;
- bədii fəaliyyət;
- İnvestisiya fəaliyyəti;

490. Yeni və təkmilləşdirilmiş məhsulların, xidmətlərin, texnoloji proseslərin yaradılması və yayılması proseslərini əks etdirən statistika neçə adlanır?

- ✓ innovasiyalar statistikasını;
- bazara çıxarılan yeni məhsulların statistikasını.
- insan potensialının inkişafı statistikasını;
- sosial-iqtisadi tərəqqi statistikasını;
- elmi-texniki tərəqqi statistikasını;

491. İnnovasiya fəaliyyəti dedikdə nə başa düşülür?

- yeni texnikanın layihələşdirilməsi
- ✓ elmi-texniki tədqiqatların və işləmələrin nəticələrinin transformasiyası ilə əlaqədar olan fəaliyyət növləri
- yeni texnikanın istehsalı
- yeni məhsul növlərinin istehsalı
- yeni texnologiyaların işlənilib hazırlanması

492. İnnovasiyalar statistikasını nəyi əks etdirməlidir?

- elmi-texniki tərəqqini
- √ yeni və təkmilləşdirilmiş məhsulların, xidmətlərin, texnoloji proseslərin yaradılması və yayılması proseslərini
- bazara çıxarılan yeni məhsulların dinamikasını
- insan potensialının inkişafını
- sosial-iqtisadi tərəqqini

493. Hansı fəaliyyətə elmi-tədqiqat və işləmələr deyilir?

- dəbdə olan məhsulların istehsalına hazırlıq
- √ insanların təbiət və cəmiyyət haqqındakı biliklərini artırmaq məqsədilə həyata keçirilən yaradıcılıq fəaliyyətinə
- yeni kəşflər etmək üçün göstərilən cəhdlər
- yeni texnikanı yaratmaq üçün aparılan axtarışlar
- yeni texnologiyalar əldə etmək cəhdləri

494. Maddiləşmiş texnologiyaların əldə olunmasına nələr daxildir?

- yeni keyfiyyətli materialların əldə olunması
- yeni texnoloji avadanlıqların əldə olunması
- mövcud texnologiyaların qismən təkmilləşdirilməsi
- yeni enerji mənbələrinin aşkar edilməsi
- √ innovasiyaların tətbiq olunması üçün zəruri olan maşın və avadanlıqların, öz texnoloji təyinatına görə tələb olunan sair əsas fondların tətbiqi

495. Qeyri-maddi texnologiyalara nələr daxildir?

- kənardan yeni kəşflərin əldə olunması
- yeni ideyaların tətbiqi
- √ kənardan patentlərin, lisenziyaların, nou-xanların, yeni texnologiyaların və mal nişanlarının əldə edilməsi
- qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi və tətbiqi
- səmərələşdirici təkliflərin daxil olması

496. Nou-xau nədir?

- hələ rəsmiyyətə salınmamış ideyalar
- √ mühafizə sənədlərilə qorunmayan və istehsal sirri olan nəşr olunmamış texniki, təşkilati və kommersiya informasiyası
- mühafizə sənədlərilə qorunan informasiya
- nəşr olunmuş texniki informasiya
- nəşr olunmuş kommersiya xarakterli məlumatlar

497. Mal nişanı nədir?

- √ bir istehsalçının mallarını digər istehsalçının əmtəələrindən ayırmaq üçün orjinal rəsmiyyətə salınan qrafik təsvirlər, hərflərin birləşməsidir
- malların üzərində fərqləndirici şəkillərdir
- malların ölçülərini əks etdirən rəqəmlərdir
- mallara verilən xüsusi adlardır
- malların üzərinə yapışdırılan xüsusi işarədir

498. İnnovasiyaların təsnifatında neçə tipi fərqləndirilir?

- 6
- 7
- 3
- 4
- √ 5

499. İnnovasiya fəaliyyətinin növləri hansılardır?

- işçi heyətinin sayca artırılması
- müasir, dəbdə olan məhsulların bazara çıxarılması

- mütərəqqi texnika və texnologiyaların yaradılması
- istehsalın genişləndirilməsi və təkmilləşdirilməsi
- √ elmi tədqiqatlar və işləmələr, yeni texnologiyaların əldə edilməsi, istehsalın layihələşdirilməsi, işçi heyətinin ixtisasının artırılması və marketing tədqiqatı.